

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 23 / CEFP / 4.11.2025

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CEFP\23CEFP\

Fitxer 23CEFP1

XV legislatura · quart període · sèrie C · número ****

Comissió d'Educació i Formació Professional

Sessió 23, dimarts 4 de novembre de 2025

Presidència de la I. Sra. Eva García Rodríguez

Sessió 23 de la CEFP

La sessió de la Comissió d'Educació i Formació Professional (CEFP) s'obre a ****. Presideix Eva García Rodríguez, acompanyada de la vicepresidenta, Sònia Martínez i Juli, i de la secretària, Mar Besses Casanovas. Assisteix la Mesa el lletrat Jan Sarsanedas Coll.

Hi són presents José Ignacio Aparicio Ciria, Rocio Garcia Pérez, David González Chanca, Gisela Navarro Fuster i Mónica Ríos García, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Anna Erra i Solà, Anna Feliu i Moragues i Judith Toronjo i Nofuentes, pel G. P. de Junts; Irene Aragonès Gràcia i Najat Driouech Ben Moussa, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Cristian Escribano Ramírez, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Manuel Jesús Acosta Elías, pel G. P. de VOX en Catalunya; Jéssica Albiach Satorres, pel G. P. Comuns; Maria Pilar Castillejo Medina, pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i Rosa Maria Soberana i Bonet, pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sol·licitud de compareixença de Miquel Maydeu, director de l'Escola Sagrat Cor de Vic, davant la Comissió d'Educació i Formació Professional perquè informi sobre la situació dels centres concertats d'alta complexitat (tram. 356-01066/15). Anna Erra i Solà, Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.
2. Sol·licitud de compareixença del secretari de Formació Professional davant la Comissió d'Educació i Formació Professional perquè informi sobre les dades d'inscripció, assignació i matrícula dels cicles formatius per al curs 2025-2026 (tram. 356-01096/15). Ester Capella i Farré, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.
3. Compareixença d'una representació de la Plataforma Docents de Filosofia davant la Comissió d'Educació i Formació Professional per a informar sobre la necessitat de garantir l'ensenyament de la filosofia i de recuperar la tercera hora al primer curs de batxillerat (tram. 357-00620/15).
4. Compareixença d'una representació de la plataforma Pública i en Català davant la Comissió d'Educació i Formació Professional per a exposar el decàleg de mesures per a millorar la situació de la llengua catalana en l'educació (tram. 357-00288/15).
5. Compareixença d'una representació de la Fundació Bofill davant la Comissió d'Educació i Formació Professional per a informar sobre l'abandonament escolar (tram. 357-00287/15).
6. Compareixença d'una representació de la Fundació Bofill davant la Comissió d'Educació i Formació Professional per a presentar els informes "L'abandonament a 4t d'ESO: les desigualtats en la transició a l'educació postobligatòria" i "L'abandonament al batxillerat i als cicles formatius de grau mitjà" (tram. 357-00341/15).
7. Compareixença d'una representació de la Plataforma per la Infermera Escolar davant la Comissió d'Educació i Formació Professional per a informar sobre el personal d'infermeria escolar (tram. 357-00285/15).

La presidenta

Bé, bon dia. Comencem aquesta sessió de la Comissió d'Educació i Formació Professional, que avui tenim un matí una mica intens de compareixences i de temes a abordar.

I en primer lloc em correspon demanar als grups si han d'anunciar alguna substitució o algun canvi. *(Pausa.)* No? Molt bé. S'aniran incorporant a mida que... *(Anna Erra i Solà demana per parlar.)*

Anna Erra i Solà

Perdona, presidenta. No, no, no tenim cap canvi, senzillament la diputada Judith Toronjo arriba tard, però...

La presidenta

Perfecte, molt bé, d'acord. Doncs passem, si els hi sembla, al primer punt de l'ordre del dia, que és la compareixença d'una representació de la Plataforma Docents de Filosofia... *(Forta remor de veus.)* Perdó? Ah, sí, és que m'han donat un guió que no és del tot ben ordenat, oi? *(Veus de fons.)* Sí, sí, d'acord, perfecte, sí.

Sol·licituds de compareixença

356-01066/15 i 356-01096/15

Doncs en primer lloc votariem la sol·licitud de compareixença de Miguel Maideu, director de l'Escola Sagrat Cor de Vic, davant la Comissió d'Educació i Formació Professional, perquè informi sobre la situació dels centres concertats d'alta complexitat. Si els hi sembla, llegiré les diferents sol·licituds de compareixença, que hi ha dues.

I la segona és la sol·licitud de compareixença del secretari de Formació Professional, davant la Comissió d'Educació i Formació Professional, perquè informi sobre les dades d'inscripció, assignació i matrícula dels cicles formatius pel curs 25-26.

Si els hi sembla que les puguem votar de manera conjunta, *(Pausa.)* sí?

Doncs vots a favor?

Bé, doncs queden aprovades per unanimitat.

Compareixença d'una representació de la Plataforma Docents de Filosofia per a informar sobre la necessitat de garantir l'ensenyament de la filosofia i de recuperar la tercera hora al primer curs de batxillerat

357-00620/15

Ara sí, passarem al següent punt de l'ordre del dia, que és el punt 3, que és la compareixença d'una representació de la Plataforma Docents de Filosofia, davant la Comissió d'Educació i Formació Professional, per informar sobre la necessitat de garantir l'ensenyament de la filosofia i de recuperar la tercera hora al primer curs de batxillerat. Doncs crec que ens acompanya... (*Jéssica Albiach Satorres demana per parlar.*) Sí, disculpin, senyora Albiach?

Jéssica Albiach Satorres

Sí, només volia fer una observació que és paral·lela a la Comissió d'Educació, que és que amb posterioritat de la compareixença dels professors de filosofia faran una roda de premsa en aquest mateix Parlament, a les onze, que coincideix amb la Comissió d'Educació. Evidentment, jo els transmeto tot el meu suport, però sóc diputada única en aquesta comissió, per tant, no podré acompanyar-los en la roda de premsa, només per a que conste en l'acta.

Ja està.

La presidenta

Perfecte, doncs entenem perfectament la situació, que no serà només la de vostès, perquè hi ha algun grup parlamentari també que té només un únic diputat i, per tant, agraïm les seves paraules.

I donem pas, per tant, a..., rebrem..., sí, si us plau..., la senyora Laia Cos i Leire Sales. A veure, els anem a buscar.

(*Pausa llarga.*)

La presidenta

Doncs, bon dia, sigueu benvinguts. Senyora Laia Cos, senyora Leire Sales, senyora Emília Olivé i senyor Ramon Moix, representants tots ells dels Docents de Filosofia i també donar la benvinguda a totes les persones que els acompanyeu avui en aquesta sessió de la Comissió d'Educació i Formació Professional. I sense més, donarem pas a la vostra intervenció.

Teniu un temps màxim, i dic màxim perquè demano, si us plau, que us pugueu ajustar en el temps, perquè tenim un matí amb moltes compareixences, per tant, teniu un temps màxim en la primera intervenció de quinze minuts. A partir d'aquí, els grups parlamentaris presents a la comissió faran una intervenció de tres minuts per adreçar-vos unes preguntes i tal. I, per tant, després vosaltres podreu respondre amb un torn de cinc minuts més. D'acord? Vinga, doncs, endavant, vostra és la paraula.

(L'exposició dels oradors i oradores és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Laia Cos (Plataforma Docents de Filosofia)

Gràcies. Bon dia. Presento els qui som a la taula. Bé, en Ramon Moix, l'Emília Olivé, la Leire Sales, en José Vidal i jo mateixa, Laia Costa, tenim en comú que som professors, docents de filosofia a Catalunya. Comencem la nostra intervenció.

Emília Olivé (Plataforma Docents de Filosofia)

Bé, començo jo mateixa explicant-vos una mica qui som i què hem fet fins ara. Aniré de pressa perquè tenim poc temps. Per tant, som una plataforma de docents de filosofia de Catalunya, que és la unió de fet d'un total de quatre-cents seixanta-nou professionals que ens dediquem a la filosofia, a l'ESO i al batxillerat, i que treballem tant en centres públics, com concertats, com privats de Catalunya.

Aquesta plataforma es va constituir el 25 de gener del 2025. És hereva d'anteriors mobilitzacions de docents de filosofia, entre les quals cal destacar les impulsades per l'associació Adhoc, que lluita per la defensa de la filosofia al sistema educatiu català ja des de l'any 1992, que es va implementar la LOGSE a Espanya. Allà vam començar a perdre llençols.

A l'actualitat ens coordinem amb la Societat Catalana de Filosofia, de l'Institut d'Estudis Catalans, i amb la Red Espanyola de Filosofia en l'àmbit estatal. Al llarg d'aquests anys hem dut a terme tota una sèrie d'iniciatives, com per exemple, la creació de la Plataforma de Docents de Filosofia, que representem, i la presentació del Decàleg de Mínims que hem elaborat.

Hem recollit també adhesions i suports de l'associació Adhoc, de l'Institut d'Estudis Catalans, de l'Ateneu Barcelonès, de la Red Espanyola de Filosofia, del Col·legi de Llicenciats, del Grup IREF, de la revista de filosofia *Ara*, de la Fundació Episteme, de l'Olimpíada Filosòfica de Catalunya, m'ofegaré perquè són molts, totes les associacions de famílies, les AFAs, els sindicats de docents, els estudiants, l'ICE, els Ateneus, les associacions de docents d'altres comunitats autònomes.

A part de destacadíssimes personalitats de la filosofia actual que ens han donat suport, com la que tenim avui aquí present, en Josep Montserrat, que ha estat president de la Societat Catalana de Filosofia, degà de la Facultat de Filosofia, i actualment vicerector de la Universitat de Barcelona. Entre altres com, noms tan coneguts com Marina Garcés, Joan Vergés, Salvi Turró, Josep Maria Forné, Begoña Roman, Josep Maria Esquirol, Fina Birulés, Conrad Vilanou, Joan Cuscó, Joan González, Núria Sara Mires, Manel Cruz, Josep Macià i Mercè Garcia, que no ha pogut estar aquí.

Què més hem fet? Doncs hem comunicat al Parlament, vam presentar una comunicació al Parlament el dia 13 de març de l'any 2025, per donar a conèixer les nostres reivindicacions i demanar la tercera hora de primer de batxillerat i per això tornem, perquè sembla que ha caigut allò en l'oblit. Hem també implementat una taula rodona a l'Ateneu de Barcelona amb el tema L'educació que necessita la filosofia. Tenim també un lideratge en la recerca de proposta unitària i consensuada entre les diverses plataformes de docents, que forma part de Docents per la Qualitat Educativa.

Ens vam entrevistar en el seu moment amb el molt honorable president del Parlament, senyor Rull, que ens va donar suport, com també li vam lliurar una carta al molt honorable president de la Generalitat, senyor Illa, que també ens va donar suport. Per tant, potser no hauríem d'estar aquí. Enquestes fetes al professorat i als

centres per l'estudi de l'estat real de l'ensenyament de la filosofia els hem elaborat a tots els centres educatius de Catalunya. Per tant, les dades que us portem estan més que avalades pels nombres. Hem fet una reclamació a la Síndica de Greuges també, per aconseguir una interlocució efectiva amb el Departament d'Educació, on sembla que tenim un tap, teniu un tap.

I hem presentat també al·legacions al projecte de decret de modificació del Decret 171/2022, de 20 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat, amb el recolzament del Col·legi de Doctors i Llicenciats i de Lletres i en Ciències de Catalunya, que és el que us venim a presentar ara, aquestes al·legacions.

Bé, vaig ràpida, acabo aquí, passo la paraula al Ramon.

Ramon Moix (Plataforma Docents de Filosofia)

Molt bé, doncs una mica la nostra motivació, les nostres al·legacions estan justificades, diria, per cinc raons. Bé, la primera, tant la UNESCO com el mateix Parlament de Catalunya ha destacat en els seus informes i resolucions la importància de l'ensenyament de la filosofia i la necessitat que tingui una càrrega lectiva suficient.

A la declaració de París per la filosofia, realitzada dins les jornades internacionals de l'UNESCO del 1995 sobre filosofia i democràcia al món, s'afirma que tota persona ha de tenir dret a dedicar-se al lliure estudi de la filosofia sobre qualsevol forma i arreu del món, l'ensenyament de la filosofia s'ha de mantenir o ampliar on ja existeix, implementar-se on encara no existeix i designar-se explícitament amb el nom de filosofia. Contràriament a això, a dia d'avui a Catalunya es fan menys hores de filosofia que les que es feien l'any 1995.

En aquest mateix sentit, la UNESCO s'ha manifestat en nombrosos informes posteriors. D'altra banda, el Parlament de Catalunya també s'ha pronunciat per unanimitat en diverses resolucions sobre la importància formativa de la filosofia i la necessitat i el manteniment i augment de les hores de formació en les matèries que li són pròpies. Teniu les referències d'aquests informes i resolucions en els documents que us hem fet arribar.

En segon lloc, però malgrat aquests pronunciaments, les successives reformes educatives han convertit l'ensenyament de la filosofia en quelcom marginal dins del currículum educatiu i han deteriorat greument les seves condicions d'aprenentatge. Això ho hem pogut evidenciar a partir dels resultats de les enquestes que hem fet al professorat i als centres sobre l'estat real de l'ensenyament de filosofia als centres educatius de Catalunya. Els resultats mostren, primer, que s'ha reduït dràsticament la presència real de les matèries optatives i la càrrega lectiva de les matèries comunes, amb una disminució del nombre d'hores i de docents de filosofia.

Als centres, on abans hi havia quatre docents, ara només n'hi ha un o, excepcionalment, dos. Com a conseqüència, s'ha multiplicat el nombre de grups, matèries i alumnes per cada docent de filosofia, això ha incidit molt negativament en la qualitat educativa de l'ensenyament de filosofia. Quan un únic docent ha de tenir fins a tres-cents alumnes d'ensenyament de filosofia, quan dic un únic docent vol dir que té dotze grups de classes diferents i s'han pogut impartir fins a set o vuit matèries diferents.

Qui pot tenir un coneixement personalitzat de l'alumnat per poder-ne fer el seguiment, realitzar una avaluació continuada i efectiva, implementar les noves metodologies, aconseguir una bona gestió de l'aula? Davant de la realitat de totes aquestes paraules, deixen de ser bones intencions i passen a ser angoixes o tensions sense solució.

La causa última de tots aquests problemes és que el currículum català és aquell en què la filosofia té la pitjor dotació horària de tot l'Estat. Això és així tot i que el currículum català del 2022 aposta pel pensament crític, la gestió de la informació i l'aplicació compromesa del saber. La disminució d'hores en les matèries pròpies i de la possibilitat real d'impartir les matèries optatives és crítica, però és especialment greu en el cas de primer curs de batxillerat, en què Catalunya és l'única comunitat autònoma que hi dedica només dues hores lectives. Fins i tot en els sistemes escolars on hi ha llengua pròpia es dediquen tres o més hores, com podeu comprovar en els gràfics següents.

Aquesta càrrega lectiva és clarament insuficient per desenvolupar una correcta introducció a la disciplina, gairebé inexistent a l'ESO, per cert, i l'assoliment del

currículum exigint. Si el desideràtum és més formar una ciutadania activa i compromesa amb els valors democràtics és més necessari que mai incorporar matèries que alimenten l'esperit crític i aborden qüestions essencials per analitzar i entendre la societat, la justícia i els valors que ens defineixen. Aquests són temes indissociables en l'àmbit de la filosofia.

Per tant, resulta imprescindible i urgent que la filosofia recuperi el nombre d'hores lectives a primer de batxillerat, passant de dues a tres hores setmanals.

Leire Sales (Plataforma Docents de Filosofia)

La recuperació d'hores lectives de filosofia al currículum educatiu té la seva justificació en raons didàctiques, però també cíviques. Els sabers i les competències que s'adquireixen amb la filosofia són necessaris per la formació d'una ciutadania autònoma, crítica i democràtica. A més, per la capacitat d'autodefensa del jovent davant la desinformació, les notícies falses, el pseudo-sabers i la manipulació que s'exerceix cada vegada amb més abast i més força des de les xarxes socials.

Això és d'aquesta manera per cinc raons. Primer, la filosofia s'ocupa específicament dels sabers que són claus per una comprensió millor de la vida i de moltes àrees del coneixement, especialment les científiques. Segona, l'eix principal de l'activitat filosòfica...

Fitxer 2

que s'ensenya als instituts és un conjunt de competències que, de vegades, també les practiquen altres matèries, però cap d'elles amb la intensitat, freqüència i especificitat amb què la filosofia ho fa. Lluny del tòpic, l'ensenyament de la filosofia no es redueix a la transmissió memorística d'un conjunt de sistemes filosòfics del passat, que s'ocupen només de problemàtiques ja superades.

Tercer motiu, les dades dels diversos informes educatius i sociològics ens demostren que és necessari reforçar l'aprenentatge d'aquestes competències per assolir els objectius abans descrits. Aquestes dades són especialment preocupants pel que fa a la disminució de la comprensió lectora i la dificultat que l'alumnat té per poder analitzar críticament els discursos que rep.

Quarta, per poder aprendre totes aquestes competències, amb tot el treball que això suposa, es precisa temps, pràctica i una atenció individualitzada. Cinquena raó, si volem una millora de la qualitat de l'educació, que garanteixi la igualtat d'oportunitats real, la inclusió i l'equitat, hem d'assegurar l'accés de tot el nostre alumnat a aquestes competències, enfortint l'ensenyament de les matèries comunes al batxillerat.

Per acabar, també hi ha raons organitzatives i econòmiques. Les nostres al·legacions impliquen convertir tres hores d'optatives en tres comunes, una de català, una de castellà i una de filosofia. Això suposa una millora, per què?, perquè dona flexibilitat i fa més senzilla la confecció d'horaris als centres, ja que totes les matèries són intercanviables entre elles perquè tenen la mateixa càrrega lectiva, tres hores. No suposa un increment de la plantilla ni el desplaçament del professorat dels centres. Com que les ràtios de les matèries comunes són sempre més altes que les de les matèries optatives, aquest canvi es pot cobrir amb el professorat que té cada centre. En definitiva, també és un estalvi d'hores contractuals de docents. A més, la reducció d'una matèria al currículum de cada alumne afavoreix la seva gestió de les matèries i disminueix la dispersió.

Laia Cos (Plataforma Docents de Filosofia)

I jo acabaré explicant quina és la nostra proposta de modificació per la millora del projecte de decret. Consisteix a dissenyar el currículum de la filosofia al primer curs de batxillerat de la següent manera. Suprimir la franja a tres optatives, posar aquestes tres hores a reforçar filosofia, llengua catalana i llengua castellana i, per no perdre del tot les matèries de franja tres, afegir-les a l'oferta de franja dos, de manera que l'alumnat encara hi podrà accedir.

La proposta de reforma continguda a les presents al·legacions presenta una total compatibilitat amb l'esperit i la lletra del Real Decreto 243/2022, de 5 de abril, per el que se establecen la ordenación y las enseñanzas mínimas del Bachillerato, i del Decret 171/2022, ara en fase de reforma. Les al·legacions són legalment viables. Volem destacar molt aquest punt, perquè no augmenta la càrrega màxima lectiva de trenta hores setmanals. Estructurades i senzilles, amb pura tècnica legislativa, implica la sola modificació de l'article 16, perquè les optatives trimestrals ja no es

distribuirien en dues franges, sinó en una de sola, i de l'annex 3, hores de les matèries, així com ajustos menors en articles concordants amb el 16.

A més, tècnicament són coherents amb l'esperit pedagògic i educatiu de la norma, perquè la regulació jurídica del currículum ja preveu que els centres poden adaptar el nombre de matèries oferibles en franges de tipus optatiu. I per últim, concorden amb la proposta conjunta de modificació del currículum, que ha estat consensuada amb la Plataforma Docents per la Qualitat Educativa, que no oblidem que han fet la feina d'integrar les demandes de català, castellà, física, química, biologia, geologia, filosofia, economia i empresa, és a dir, vuit especialitats. Aquesta és la gran proesa que hem fet i que el Departament d'Educació no s'hi ha ficat. Tenim el recolzament, recordem, de tota la comunitat educativa, sindicats inclosos, famílies, etcètera.

Per últim, quines són les modificacions concretes dels articles del projecte de decret? Bé, aquestes modificacions les tenen amb les corresponents justificacions als dossiers que els hem passat.

I per acabar ràpid, per què la filosofia és ara més necessària que mai? Bé, es justifica sola la filosofia, crec que no hauríem de fer-ho aquí, però continuaré amb el que hem preparat, que és que a la nostra compareixença del passat 13 de març ja vam rebre el vostre suport a les nostres reivindicacions, com fa trenta anys, que les diferents propostes també l'han rebut. En el mateix sentit, aquest any mateix s'han manifestat al president del Parlament, en la nostra entrevista, el president de la Generalitat en resposta a la carta, però no obstant això, sense cap tipus d'argument, el Departament d'Educació no n'ha acceptat cap, de les propostes. Tot i que les hem justificat, tenim un argumentari magnífic i han estat resultat d'un esforç conjunt per part de molts docents del nostre país.

Al març us vam dir que rebutjàvem el discurs antipolític que iguala i estigmatitza la tasca de les persones que es dediquen a la política, perquè creiem que les polítiques públiques poden millorar la vida de les persones. Avui volem destacar la importància de l'ensenyament de la filosofia en el manteniment de la democràcia. Nosaltres que l'expliquem a classe sabem de què va. Davant l'acció de les forces polítiques que la posen en perill, la filosofia s'erigeix com una escola de pensament crític i ciutadania,

que pot empoderar críticament l'alumnat a través de l'adquisició suficient dels sabers i les competències que li són propis.

Els partits que defenseu la democràcia en aquest Parlament teniu l'obligació cívica i ètica de lluitar contra aquest mal. Us demanem que, amb una senzilla esmena en un article, doteu la filosofia de tres hores a primer de batxillerat perquè l'alumnat del nostre país es pugui defensar eficaçment d'aquells que volen destruir el nostre sistema de convivència.

Gràcies.

La presidenta

(Aplaudiments.) No, els demano, si us plau..., no està permès fer senyals ni gesticulacions, ni senyals com acaben de fer. Si us plau, els demano silenci, ordre i respecte a la comissió.

Doncs ara passarem a les intervencions dels diferents grups parlamentaris i en primer lloc li correspon al grup de Junts per Catalunya i té la paraula la diputada, molt honorable senyora Ana Erra.

Anna Erra i Solà

Moltes gràcies, presidenta. Bon dia a tothom. Gràcies a la Plataforma per ser aquí una vegada més i tots els que us acompanyen. I sobretot gràcies potser per no desanimar-vos, perquè fa temps que esteu lluitant, fa temps que aneu darrere d'aquest objectiu i tot i tenir els suports que heu presentat, molts docents, molts professionals, moltes facultats i fins i tot un alt suport polític, sembla que encara costa d'aconseguir el que vosaltres reivindiqueu.

En el fons reivindiqueu, ho heu justificat molt bé, el paper de la filosofia en la formació, la importància de les humanitats i aquest paper clau de la filosofia per formar els joves, perquè creiem que ajuda a aquesta formació integral, aquest sentit crític, aquest debat, aquesta reflexió i sobretot també el raonament, cosa que en l'actualitat ens sembla tan necessari, però sembla que va quedant un tema enquistat i que no s'acabi d'aconseguir.

I fins i tot demaneu, tot i que presenteu una proposta per batxillerat, també demaneu més hores, si més no a l'ESO, també, que es va perdre una assignatura i a veure si

es podia recuperar. Diríem que no és que demaneu que més hores sigui un luxe, sinó que, com creiem molts aquí, és una inversió i ens sembla important que se us escolti.

Però si mirem amb tota l'exposició no és el primer cop que sou aquí i en el moment que estem, creiem que podem arribar a dues conclusions. La primera és que us presenteu aquí amb un alt consens d'aquesta importància de la filosofia, amb una proposta consensuada, amb tot un debat que ha set també aquí, en el debat parlamentari del nou currículum de batxillerat, heu set capaços de fer una proposta consensuada, i això a vegades es demana consens i vosaltres el presenteu, amb una proposta que no va en contra del currículum.

I l'altra, com deia, aquest consens polític i majoritari i que fins i tot, i com vosaltres constataveu, en algunes resolucions d'aquest Parlament ja s'ha aprovat aquesta petició.

I l'altra conclusió a què podríem arribar, una és aquest consens i l'altra, sobretot, és la poca escolta i el poc diàleg que us arriba des del Departament. I nosaltres potser des d'aquí el que demanem i el que ens posem al vostre costat és aquesta petició, almenys per part..., dels del Departament, de fer una taula de diàleg, una taula d'obrir negociacions i veure la possibilitat que es pugui acceptar aquesta proposta que vosaltres presenteu aquí.

Senzillament, i sabeu que estem al vostre costat, sí que voldríem demanar-vos, si pel que heu dit no hi ha cap proposta per part del Departament, no hi ha cap opció de diàleg, a veure si a partir d'avui si queda aprovada o si més no es veu el consens majoritari polític que ho aconseguíu, quin altre..., si no és el Departament, quina altra porta us queda oberta i quins serien els moviments que podeu fer per aconseguir aquesta proposta i quines accions emprendríeu.

I en el fons com viuen els docents, com viu a les escoles, com viu als instituts aquesta petició i aquesta lluita constant, tot i fer molts de vosaltres encara, fer classes i aquest suport al que és a la filosofia.

Senzillament us volíem agrair que sigueu aquí, gràcies per la vostra lluita. Sap greu que, de moment, amb tot el que porteu encara no s'hagi aconseguit, però per part del grup de Junts, al vostre costat i a disposar.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i té la paraula la diputada Mar Besses.

Mar Besses Casanovas

Gràcies, presidenta. En primer lloc saludar les persones compareixents, però també tots els equips que us acompanyen, i un agraïment també per aquesta reivindicació que esteu portant a terme i que crec que ho feu des d'un consens molt ampli. Ho heu explicat, aglutinant aquests gairebé cinc-cents professors, però també amb un decàleg i amb uns suports que són molt amplis i que, per tant, ens indiquen que estem parlant d'un consens dintre de la comunitat educativa, sobretot en l'àmbit de la filosofia, perquè la vostra reivindicació pugui tirar endavant i pugui arribar a bon port.

Compartim moltíssimes de les coses que heu exposat avui, compartim la importància –evidentment–, de la filosofia com a matèria segurament més important que mai en un moment de crisi de confiança, de proliferació de la desinformació i de molts reptes globals que afronta el nostre món i la nostra societat que requereix segurament que tinguem les eines per fer-nos les preguntes correctes per poder trobar també les solucions més adients per afrontar aquests reptes.

I, per tant, creiem que al fons de la qüestió no és una qüestió supèrflua, sinó que estem parlant d'una qüestió estructural com a societat, com a país i també d'una necessitat democràtica de primer ordre. Per tant, creiem a més a més que això respon a un dels objectius que, des del nostre punt de vista hauria també de tenir l'escola, que és formar alumnes, formar ciutadans amb capacitat reflexiva, i amb les eines per decidir per si mateixos quina és la seva lectura del món i de quin és el seu parer respecte a aquells reptes que afrontem com a societat. I, per tant, com heu dit, subratllar que creiem i compartim que aquí la filosofia té un paper cabdal.

Feu una proposta que crec que és molt quirúrgica, no és una proposta molt ambiciosa, que segurament podríeu fer una proposta encara més ambiciosa, però per nosaltres és important que la proposta que poseu sobre la taula és realista i, sobretot, és de consens amb la resta d'assignatures. No es tracta de perjudicar

ningú, sinó de com vetllem per enfortir el conjunt dels aprenentatges que ha de tenir l'escola.

Si ens ho permeteu, també a nosaltres ens agradaria situar dues qüestions més, que creiem que són cabdals en els reptes que vosaltres situeu, que és també incloure el professorat en el seu conjunt, però també el professorat de filosofia a l'hora d'elaborar tot el disseny curricular, perquè crec que realment hi teniu molt a dir i al final teniu el coneixement de l'aula i del dia a dia.

I també crec que tenim un repte com a societat, de posar en valor també l'assignatura de filosofia, que sovint potser ha passat molt desapercebuda, però si ho analitzem bé entronca pràcticament amb tots els àmbits de la nostra societat, però també segurament amb d'altres assignatures. I aquí m'agradaria fer-vos una pregunta, que és, quin impacte creieu que té la disminució d'hores de filosofia en la resta d'assignatures, perquè en els darrers anys també hem vist un model de les PAU que, el que busca és que els alumnes tinguin aquesta capacitat d'anàlisi, de reflexió, i, per tant, no tant aquesta part memorística i aquí segurament la filosofia ens pot transmetre molts aprenentatges, en aquest sentit. Per tant, preguntar-vos com creieu que aquesta disminució d'hores de filosofia que reben els alumnes pot condicionar l'aprenentatge o l'avaluació d'altres assignatures.

També heu fet referència –acabo, molt breu, presidenta–, heu fet referència a la interlocució del Departament d'Educació, que heu comentat que no ha estat fàcil. M'agradaria preguntar en quin estat es troba ara mateix aquesta interlocució i si hi ha la voluntat d'entesa ara mateix sobre la taula o no.

I, per últim, doncs traslladar-vos el nostre suport. Com sabeu, el Parlament de Catalunya també té una proposta de resolució en aquest sentit que es debatrà en aquesta comissió, que té un consens ampli i, per tant, traslladar aquest suport i agrair-los de nou la feina.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular i té la paraula el diputat Cristian Escribano.

Cristian Escribano Ramírez

Gràcies, presidenta. Primer de tot donar-vos de nou la benvinguda als que heu vingut a exposar, però també a la resta. Com bé heu dit, us vam rebre aquí el passat 13 de març, però veig que molt poques coses han canviat d'ençà. Bàsicament, el que ha canviat és que encara teniu més suport, un suport més majoritari, no només dins d'aquesta cambra, sinó també fora.

Crec que tots som conscients de la importància dels estudis en filosofia. Les dades que han dit que es donen menys hores de filosofia ara que l'any 95, doncs és una cosa una mica vergonyosa. També és veritat i vosaltres en el vostre informe ho deixeu ben clar, que Catalunya és l'única comunitat autònoma on es donen menys de tres hores de filosofia a la setmana, i això és una cosa que no es pot permetre, és a dir, els nostres alumnes tenen un greuge comparatiu amb els alumnes de la resta de l'Estat i això també és un greuge que es trasllada després també a la formació i a la capacitat que tenen d'anàlisi.

Som conscients que la filosofia no és una assignatura com les altres, la filosofia no es tracta només d'aprendre a empassar, sinó també es tracta de generar pensament crític, que els alumnes pensin per ells mateixos. I aquest consens que vosaltres traslladeu, que teniu fora d'aquí amb tots els actors, també és un consens que hi ha dins d'aquesta cambra.

Fitxer 3

Avui, com bé ha dit la diputada que ha parlat abans de mi, tenim una proposta de resolució on hi ha una majoria aclaparadora dels grups parlamentaris d'aquesta cambra que hi donen suport, una proposta que parla entre altres coses de crear aquesta taula de diàleg per tal que el Departament d'Educació pugui tenir amb vosaltres aquesta interlocució. Vosaltres porteu aquí una feina feta que sembla que el Departament no ha sigut capaç de fer, sense tocar el currículum sense anar en contra del currículum, heu sigut capaços d'encabir aquesta tercera hora de filosofia, també de llengua catalana i castellana.

El que no s'entén és com el Departament no és capaç de donar una resposta, si no ha sigut capaç de fer la feina fins ara, ara la feina la tenen feta, volem saber quina és la resposta que donarà el Departament. A mi, al final..., ara després d'aquí votarem aquesta proposta de resolució que, entre altres, no només parla de la taula de diàleg, parla de garantir que l'optativa de filosofia estigui garantida, però també de recuperar aquesta tercera hora.

Si això s'aprova avui però després no es materialitza, no sé fins a quin punt la reflexió que ha fet la senyora Laia Cos sobre l'antipolítica no es materialitza. Perquè és cert que no hem de fomentar l'antipolítica, però quan veiem com nosaltres els polítics aprovem coses però després aquestes coses que hem aprovat nosaltres mateixos no es materialitzen com a una realitat, qui està fomentant l'antipolítica som precisament nosaltres. Si vosaltres, des d'aquí fora no materialitzeu que els polítics servim per alguna cosa, però després nosaltres demostrem tot el contrari, estem fent un flac favor a la societat.

Així que res, només repetir que teniu el nostre suport aquí, a la vostra compareixença, també ho tindreu com signants de la proposta de resolució i esperem que, ara sí, el Departament es posi a treballar amb vosaltres de la mà.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. I ara és el torn del Grup Parlamentari dels Comuns i té la paraula la diputada Jéssica Albiach.

Jéssica Albiach Satorres

Sí; gràcies, presidenta. Bon dia a totes i a tots i gràcies per la vostra intervenció. Jo voldria començar fent una afirmació, i és que Catalunya, ara mateix viu en una crisi educativa, estem patint una crisi educativa. I, per tant, jo crec que és el moment d'aturar-se, de reflexionar i de reendreçar les prioritats. Jo crec que és necessari i com acompanyem els nostres infants, els nostres joves, cap a aquesta ciutadania plena, que volem que siga crítica, que volem que siga empoderada i que volem que siga lliure.

I jo crec que, sens dubte, la filosofia acompanya en aquest objectiu, per tant, vos expresse el suport dels Comuns a les vostres reivindicacions que, en el fons, no són altres que el reconeixement de la filosofia com a pilar essencial per la democràcia. Jo crec que costa d'entendre que Catalunya, un país que vol ser capdavanter en política democràtica, en pensament crític, en cohesió social, doncs siga el territori de l'Estat que menys hores de filosofia al batxillerat té.

I, per tant, nosaltres pensem que, a més, és més necessari que mai en aquest context complex, accelerat que vivim, i per això instem el Departament d'Educació a tornar a obrir la porta, a seure amb vosaltres, a crear aquesta taula de diàleg i de negociació per recuperar les hores suficients de filosofia. Perquè no només és per vosaltres, que sou importants, és evident, sinó que crec que és veritablement un favor que li fem al país, a les properes generacions, però també a les actuals.

En definitiva, la filosofia el que fa és, com dic, generar –i també ho heu expressat vosaltres–, pensament crític. Jo crec que ens ajuda a..., és una eina per crear un marc personal de comprensió dels problemes actuals i futurs, a evitar la desinformació i el pensament simplista on molts volen que caigam.

Ens ajuda també com a eina de cohesió social. Pensem que és un element essencial per la cultura democràtica i l'educació en drets humans, la capacitat per deliberar de manera informada i respectuosa, sobretot davant d'aquesta instrumentalització política que estan practicant des de certs sectors, generant també discursos d'odi. Pensem també que la filosofia, en definitiva, ens acompanya i ens porta, no només com a dret cultural ella, sinó també a gaudir d'altres drets culturals que existeixen en el nostre món.

Pensem que l'absència de suficients hores de filosofia en determinats itineraris accentua les desigualtats culturals i cognitives, ja que només hi ha una part de l'alumnat que pot desenvolupar capacitats d'argumentació, de raonament i de pensament crític. I, a més, jo crec que n'hi ha un problema de valoració i de reconeixement de la filosofia, que també moltes vegades pateixen la història, la literatura, les arts. Crec que estem retrocedint en aquest sentit. Per tant, crec que és important destacar que no són un complement formatiu, sinó que són un pilar essencial, integral per una educació completa i emancipadora.

Per tant, jo crec que les humanitats no només s'han de contemplar com en termes d'ocupabilitat, sinó també pel seu valor formatiu, cívic i emancipador. Així que, gràcies i tot el suport.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular i té la paraula la diputada Pilar Castillejo.

Maria Pilar Castillejo Medina

Sí; gràcies, presidenta. Primer de tot, em disculpo perquè m'he quedat atrapada en el trànsit per arribar, però el canal Parlament m'ha permès anar seguint la vostra exposició, per tant, ho he pogut llegir. A més a més, ahir a última hora em va fer arribar la documentació que tenien els altres grups. Sabeu que soc diputada nova en aquesta comissió i no m'havia arribat i, per tant, he pogut arribar sabent de què parlem.

En primer lloc, doncs, agrair la presència de la Plataforma de Docents per la Filosofia i la feina que esteu fent per defensar una educació pública que formi les persones no només a memoritzar, no només a competir, sinó, sobretot, a pensar. Des de la CUP, compartim la preocupació per aquesta pèrdua del pes de la filosofia a tota l'educació secundària, a l'ESO i al batxillerat. Creiem que respon, també, a un model educatiu cada cop més orientat cap a competències més laborals i menys cap al pensament crític, l'ètica o la reflexió col·lectiva.

Aquesta recuperació de la tercera hora, per tant, no és només un debat sobre quins horaris hem de tenir, sinó que creiem també que és una batalla simbòlica pel lloc que ocupa el pensament, el pensament crític dins del sistema educatiu. I que aquesta pèrdua se suma al que heu explicat, de la problemàtica general dintre de les aules de secundària, d'aquesta dificultat per l'aprenentatge i per l'ensenyament, que, a més a més, es perdi aquest espai que serveix per fomentar el pensament crític, crec que aprofundeix en aquests problemes per l'aprenentatge.

Us volia plantejar algunes preguntes. Si vosaltres heu detectat efectes concrets des que es va reduir aquesta tercera hora de filosofia primer de batxillerat, si això afecta la profunditat dels continguts i a la capacitat del professorat en general, no només

els de filosofia, per treballar el pensament crític amb l'alumnat. Si penseu que..., crec que heu explicat que no afectaria a les plantilles, però si podeu explicar això, que la proposta de modificació del decret que plantegeu no afectaria la plantilla del professorat que ja tenim als instituts i, per tant, és un canvi que econòmicament no tindria repercussió. Si penseu que n'hi ha prou amb aquest canvi que vosaltres proposeu de substituir aquestes hores d'optatives per les assignatures centrals, o si això és una proposta que feu per poder assolir ara un acord amb el Departament, o si penseu que caldria una modificació més profunda d'aquest currículum de batxillerat.

Res, només..., nosaltres estem totalment d'acord amb la petició que feu. Si penseu que amb això n'hi ha prou, siensem que potser cal fer una renovació més a fons. Ens sumem, veient que és una proposta consensuada, que té tots els consensos, pensem que és important que obriu aquest espai de diàleg amb el Departament i en el que puguem ajudar a què existeixi, doncs aquí estem. Creiem que és imprescindible recuperar aquesta tercera hora al batxillerat i garantir la presència de la filosofia a totes les etapes.

Moltes gràcies..

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i té la paraula el diputat David González.

David González Chanca

Moltes gràcies, presidenta. Molt bon dia a tots i totes. Moltes gràcies als compareixents que avui ens acompanyen i també a tots els acompanyants de la Plataforma de Docents en Defensa de la Filosofia. Els volem agrair la proposta que ens han presentat i la tasca que realitzen. Com bé ha dit, la filosofia no s'ha de justificar en res, l'ensenyament en filosofia és un element imprescindible en la generació de coneixement en qualsevol societat avançada i també en el nostre país i això és una evidència. I és també una evidència que per reformar el sistema educatiu, si es vol aconseguir algun tipus de millora s'ha de tenir sempre en compte la qualitat de l'ensenyament en la filosofia.

Però, malauradament, saben que el que tenim sobre la taula no és únicament aquest aspecte, sinó que també hi ha altres aspectes legals que, evidentment, ara mateix el Govern de Generalitat i el Departament d'Educació ha de tenir en compte. Saben que hi ha sobre la taula propostes, requeriments formulats pel Ministeri d'Educació i Formació Professional i també algunes de les sentències, pronunciaments del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que la sentència i el seu contingut és important a l'hora de tenir en compte de quina manera s'adapta el currículum educatiu al nostre país.

Però, més enllà de les qüestions legals, que coincidirien plenament que el fons i els objectius han de ser més importants que la legislació vigent, i que aquesta sempre s'ha de poder adaptar a les necessitats educatives que veiem, hi ha algunes qüestions formals que també s'han de tenir en compte per poder abordar aquest debat i les explicaré molt ràpidament. Primer, que la introducció de qualsevol canvi fa replantejar tot l'horari del batxillerat, de la mateixa manera que vostès ho han dit i ho tenen en compte en la proposta que ens han presentat, que crec que és una molt bona notícia.

Segon, que qualsevol modificació d'aquestes hores implica reduir algunes qüestions amb l'optativitat i amb afectacions importants en les dobles titulacions, batxillerat internacional i altres, que hem de tenir en compte. I tercera, que de la mateixa manera que hi ha una demanda important per la tercera hora de filosofia, també altres col·lectius han reclamat més hores en l'àmbit de les llengües, catalana, llengua castellana, vostès, la seva proposta, de fet, parlen la reforça de la llengua catalana i de la llengua castellana, però també és evident que succeeix el mateix amb les matemàtiques, amb les ciències, amb el món de les STEM, o amb l'activitat física. Per tant, hem de tenir en compte aquesta reformulació sencera a l'hora de plantejar o pensar en qualsevol reforma del sistema educatiu.

És evident i no els neguem que vosaltres, vostès, perdonin, tenen en compte aquestes qüestions i crec que és el més positiu, perquè el punt que partim està molt més desenvolupat i molt més treballat i veritablement al Departament d'Educació li ha de ser més fàcil tenir en compte les seves consideracions. Aquí no hi ha cap debat sobre la necessitat o no d'ensenyar filosofia, cap. Aquí el debat que tenim es

fonamenta en criteris de seguretat jurídica i d'estabilitat normativa, que de vegades fins i tot són una mica més difícils d'encetar.

No trobaran mai cap socialista que menyspreï o resti importància a impartir hores de filosofia en qualsevol formació acadèmica i en qualsevol etapa de la vida. Saben perfectament que el president de la Generalitat de Catalunya és filòsof. Per tant, hem de tenir en compte la qüestió jurídica, hem de tenir en compte els criteris establerts, però sempre, sempre volem prioritzar la qualitat educativa i l'ensenyament de filosofia.

Trobaran sempre en aquest grup parlamentari la porta oberta per parlar i per estudiar qualsevol proposta i evidentment per la nostra part seguim en contacte tant com faci falta.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies senyor diputat. I finalment és el torn del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya i té la paraula el diputat Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, presidenta. Gràcies senyors compareixents de la Plataforma de Docents de Filosofia. El nefast nivell de comprensió lectora, expressió escrita i oral, de ciències i matemàtiques que patim en el denominat per la majoria dels grups parlamentaris que estan aquí presents model d'èxit d'escola catalana, va in crescendo per culpa del model educatiu que ha impulsat, que ha imposat la Generalitat guiat i afavorit per fundacions privades com la Fundació Bofill o Rosa Sensat, que es basen en el menyspreu de l'estudi de coneixements profunds i sòlids i imposa l'aprenentatge de competències fluïdes. A més, el precari nivell s'accelera per la falta de professors especialistes en moltes matèries.

Com hem arribat fins aquí? Doncs especialment per culpa del menyspreu de les assignatures humanístiques fomentat pels successius governs de la nació i també de la Generalitat amb les diferents reformes educatives. Primer van reduir una hora de llengua i literatura catalana i castellana i filosofia en les matèries comunes de batxillerat. Després van relegar la filosofia a un paper secundari només obligatòria

al batxillerat eliminant-lo pràcticament de l'ESO. La reducció d'aquestes matèries fonamentals, llengua catalana i castellana i filosofia, ha provocat, evidentment, els nefastos resultats de comprensió lectora, ciències i matemàtiques que mostren les darreres notes o resultats de les proves PISA, PIRLS i TIMSS.

Lògic, qui no domina la lectura no té una bona comprensió lectora, no pot entendre bé, no pot escriure bé, no pot adquirir una base de coneixements sòlids, no pot raonar bé ni sobre qüestions concretes, ni abstractes, no adquireix un bon..., ni bo, ni dolent, no adquireix un pensament crític. Per cert, la fusió de les ciències que ha anunciat la Generalitat, la senyora Niubó, empitjorarà encara més el nivell de matemàtiques.

Bé, acabo. Com que vostès han estat molt amables, molt elegants, han expressat el lamentable greuge que rep la filosofia per part de la Generalitat, amb promeses incomplertes sistemàticament, si em permeten, jo acabaré amb aquesta conclusió. Els partits polítics...

Fitxer 4

que no aposten per la filosofia com a disciplina, com a eina per dotar els alumnes de pensament crític perquè puguin ser lliures, és a dir, tots els que han governat o han donat suport al Govern de Generalitat d'ençà que es va perdre la tercera hora de filosofia, i enumero: Junts, Esquerra Republicana, Partit Socialista, Comuns i CUP, no tenen voluntat política per recuperar la tercera hora de filosofia, per molt que ho diguin sistemàticament aquí davant de vostès.

Demostren el seu rebuig a l'esperit crític, al tarannà democràtic, per exemple, en excloure'ns d'aquesta compareixença conjunta. *Obras son amores y no buenas razones.*

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. I un cop han intervingut tots els grups parlamentaris, tenen vostès un torn de cinc minuts per contestar les preguntes que se'ls han fet. Els hi demanaria que fossin respectuosos com abans amb els temps.

Ramon Moix (Plataforma Docents de Filosofia)

Gràcies, presidenta. Bé, s'han formulat diverses preguntes. Intentaré respondre bàsicament dues. Bé, la intervenció del senyor González diu, d'alguna manera que, bé, es posa sobre la taula el tema del litigi entre matèries que, si unes perden, les altres guanyen. Jo voldria recordar només una cosa. Vull dir, ens hem centrat en el tema del batxillerat i en la recuperació de la tercera hora de filosofia, que em sembla fonamental, però no ens hem referit, entre altres coses, perquè el decret, diguem-ne, no està sobre la taula per ser modificat, la situació a l'ESO.

És a dir, les matèries comunes, les matèries de modalitat que hi ha són matèries de llarga trajectòria en tot el currículum, ja gairebé, diria, des de la primària fins a la secundària i la secundària obligatòria. Nosaltres entrem com aquell que diu de puntetes a primer de batxillerat. Ja no em refereixo a la vergonya, perquè em fa l'efecte que és una vergonya pedagògica, perquè jo personalment he estat amb molts directors generals dient si una assignatura d'una hora a la setmana, un únic curs, és una qüestió pedagògica, com afecta l'antiga ètica, avui dia, educació en valors cívics i ètics, etcètera, amb els diversos noms que ha passat, ha tingut un maltractament evident en l'educació secundària obligatòria. Això ja és un tema que, d'alguna manera, ja l'hauríem d'abordar en una altra ocasió.

Em fa la feta que el sacrifici que ha fet la nostra àrea, d'alguna manera, hi ha sigut important en l'ensenyament secundari obligatori, i a sobre se'ns demana, diguem-ne, aquesta restricció a primer de batxillerat. Per això ara demanaríem, doncs, lògicament la restitució d'aquesta tercera hora.

I la segona, jo penso que hi ha hagut una sèrie de preguntes sobre el tema de la caiguda important, diguem-ne, d'habilitats en el cas, per exemple, que es veu molt reflectidament en el cas de la selectivitat. En el cas de la selectivitat, jo penso que actualment es demana unes proves, evidentment, molt competencials, cada vegada més obertes, en les quals es demana el nano que es posicioni davant de situacions amb el suport, amb la crossa dels seus coneixements en filosofia. Evidentment, hem de fer autèntics malabars, perquè justament una de les coses que demanem per aquest tipus d'habilitats és temps. És a dir, un nano no pot discutir, no pot argumentar, no pot qüestionar determinades coses només en dues hores a la

setmana a primer de batxillerat, quan s'enfronta per primera vegada a la vida amb aquesta matèria.

I aleshores ja comprimim tot això a segon de batxillerat amb la història de la filosofia en tres hores setmanals. Jo, que soc un molt vell professor, recordo que quan vam començar a fer batxillerat a COU hi havia quatre hores de filosofia setmanals i a tercer de batxillerat hi havia quatre hores de filosofia setmanals. Fem pràcticament el mateix currículum que aleshores, exactament, per no dir més. Hem incorporat autors de filosofia contemporània, per exemple, Martha Nussbaum, etcètera, a COU. Tot això és feina i tot això amb menys recursos.

Amb això jo crec que està dit tot.

Emília Olivé (Plataforma Docents de Filosofia)

Bé, jo, permeteu-me que sigui una mica irònica, vaig als marcs més de tipus general. Estic molt contenta perquè comprovo que tot l'arc parlamentari esteu absolutament d'acord amb les reivindicacions que plantejem i, per tant, crec que ens n'hem sortit. Hem buscat els suports necessaris i entre aquests suports esteu vosaltres. Per tant, estic molt contenta. El que no entenc és per què estic aquí aleshores, per què torno a estar aquí. Teniu un problema de legitimitat. Vosaltres aprovareu una resolució, segurament, espero que sigui a favor de l'ensenyament de la filosofia, però en algun moment aquesta resolució, aquest pacte que tots durem a terme a favor de la filosofia, es perdrà en el camí.

Espero que no passi, però hi ha algun problema en el Departament d'Educació que heu de plantejar seriosament, perquè, sinó, quina legitimitat teniu? Aquestes compareixences i les resolucions que vosaltres plantegeu, quina legitimitat tenen quan arriben al Departament corresponent i allà hi ha un tap, que no sabem exactament quin és, que impedeix que es duguin a terme, que es materialitzin, com demanàveu vosaltres. Ens proposeu una taula de diàleg i una taula de negociació. Sabeu que tenen una trista memòria en aquest país, però si voleu, fem-la, però crec que sou vosaltres que heu d'exigir que les vostres resolucions es respectin, d'alguna manera, tenint en compte tots els elements tècnics i legislatius que calguin, però és feina vostra també, a la llum de tot el que nosaltres us hem presentat, que tot això tiri endavant i s'implementi.

I us ho dic, que estic contenta perquè l'any 2001 jo estava aquí fent exactament el mateix. Estava aquí, embarassada del meu fill, que té vint-i-cinc anys ja. I us deia als vostres representants, jo he vingut no per mi, que era professora de filosofia en aquell moment, sinó pel meu fill. Jo volia que el meu fill tingués filosofia. No me'n vaig sortir. Per tant, espero que aquesta vegada sí que sigui així i que vosaltres, d'alguna manera, demaneu que la vostra legitimitat sigui respectada pel departament que heu de controlar.

Us ho agrairia...

Laia Cos (Plataforma Docents de Filosofia)

Moltes gràcies. A tall d'exemple, només volia dir que si parleu amb els tècnics veureu que la nostra proposta és la que els tècnics del PSC van proposar a la resta d'assignatures, van proposar què volien fer amb el que passava quan es van queixar les ciències, però és que aquest problema venia d'abans. Llavors, la proposta que nosaltres portem era justament la que ells proposaven. Per tant, sí que és legal, a diferència de les ciències, el que nosaltres proposem ho tenim molt ben estudiat, com diuen ells, de fa dècades, i per tant el que no pot ser és que us preocupi o sigui, a mi em preocupa que us preocupi el Departament d'Educació. Això és el seu problema, que deia l'Emília, la legitimitat la teniu, us la doseu nosaltres, no només nosaltres, sinó vuit especialitats més. Si us plau, parleu amb el Departament.

A més, ens han canviat els càrrecs amb qui ja havíem fet reunions durant un any, tot aquell esforç s'ha de tornar a fer. Que, per cert, estem esperant resposta i encara no la tenim, de fa una setmana.

La presidenta

Gràcies per la seva per la seva capacitat de sintetitzar amb el poc temps que han tingut, però és que tenim un matí avui prou intens amb diferents compareixences, però els hi tornem a agrair la seva intervenció, de les quatre persones que heu intervingut.

I en aquests moments ens pertoca acomiadar-los i agrair un cop més la seva intervenció, que estic segura que tindrà el seu fruit. Per tant...

(Pausa llarga.)

La presidenta

Bé, doncs, si els hi sembla, seguirem amb l'ordre del dia.

Compareixença d'una representació de la plataforma Pública i en Català per a exposar el decàleg de mesures per a millorar la situació de la llengua catalana en l'educació

357-00288/15

Passem al punt número 4, que és la compareixença d'una representació de la plataforma pública i en català davant la Comissió d'Educació i Formació Professional per exposar el decàleg de mesures per millorar la situació de la llengua catalana en l'educació. Els intervinents, que em consta que són el senyor Gerard Furest Dalmau i senyora Iolanda Segura Corrales, doncs poden ocupar la taula quan... Bon dia. Senyor Furest, sí, és vostè? *(Pausa.)* Bé, doncs, benvinguts a aquesta comissió i de la mateixa manera que els anteriors, com vostès han pogut ja observar, tenen un primer torn de quinze minuts per exposar el tema pel qual han estat vostès cridats aquí, a aquesta comissió. Endavant, seva és la paraula.

Gerard Furest Dalmau (representant plataforma Pública i en Català)

Bé, bon dia. Senyors diputats i diputades i circumstants diversos, som aquí la Iolanda Segura i jo, Gerard Furest, per presentar-vos el decàleg de propostes de la plataforma Pública i en Català per tal de millorar la vehicularitat de la nostra llengua a les aules catalanes. Primer, faré jo un primer torn d'intervenció presentant una miqueta el que és la plataforma i els seus objectius i tot seguit la Iolanda us explicarà doncs les propostes concretes que tenim.

El decàleg que ella us presentarà, per cert, va néixer arran d'unes jornades que vam fer amb diversos experts de diversos països de l'Estat espanyol, que ens van fer propostes concretes, més enllà del que acostumen a ser les declaracions d'intencions i la poesia lírica, per tal de millorar la llengua a les aules. La plataforma va néixer l'any 2021, arran de la sentència del Tribunal Superior de Justícia de

Catalunya, que imposava un mínim de vint-i-cinc per cent de castellà a totes les aules del país. Representa una majoria clara de sindicats a nivell laboral i a nivell estudiantil. A nivell laboral en formen en part l'USTEC, la CGT, la Intersindical i la COS i a nivell estudiantil el sindicat majoritari d'estudiants, que és el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans.

Estem tots preocupats pel que és la reculada de la llengua catalana a la societat, però també i d'una manera molt especial a les aules, perquè sabem que sense escola no hi ha català. Sabem que l'escola només no pot salvar la llengua, però sabem que sense escola no hi ha català. Creiem així mateix que l'escola té una funció compensatòria en diversos aspectes i qüestions, però també en matèria lingüística. Al capdavant, la interseccionalitat és això, no sempre la sabem practicar tots d'una manera justa, però és això, i per tant, també ha de tenir una funció compensatòria en matèria de llengua, especialment quan parlem de la llengua pròpia del nostre país, que ha estat històricament perseguida i minoritzada.

Ara mateix som conscients que l'escola no està exercint aquesta funció compensatòria, ja que el Consell Superior d'Avaluació fa pocs anys, fa tres o quatre anys va publicar un estudi que determinava que l'ús del català entre els alumnes en només quinze anys de manera horitzontal, als treballs en grup havia passat d'un seixanta-set per cent a un 21,4 per cent i que pel que fa als docents només mantenien la llengua amb els alumnes un quaranta-sis per cent i per tant la baixada havia estat en quinze anys del seixanta-tres per cent al quaranta-sis per cent.

Evidentment no podem parlar *de facto*, no *de iure* sinó *de facto* d'un model d'immersió lingüística, de vegades hi ha hagut una certa confusió entre tots en aquest Matrix en què de vegades vivim, entre el que és un model de conjunció lingüística i el que és un model d'immersió lingüística. No és el mateix. Conjunció lingüística vol dir que estem tots junts i veiem què passa, i immersió lingüística és una metodologia d'ensenyament i ús d'una llengua minoritzada, especialment allà on té poca presència social. Per tant, és important diferenciar entre totes dues coses.

No només això. Hi ha hagut un descens dels usos entre alumnes i dels docents amb els alumnes, sinó que l'estimació és que fins a un quaranta per cent de les classes a FP i secundària del nostre país es vehiculen en castellà i, per tant, podem dir que

hi ha una gran segregació lingüística al nostre país, segregació que sempre intentem lluitar en contra, però *de facto* hi ha una gran segregació lingüística al nostre país i per tant hi ha moltes diferències en els usos de les llengües en funció dels centres i el codi postal en què estudien els alumnes.

Evidentment nosaltres, com a Pública i en Català hi estem en contra, per tant, com he assenyalat hi ha un decalatge distòpic entre el paper i la realitat i a nosaltres ens sembla bastant estrany que nosaltres com a sindicats de professors haguem de dir als diputats i diputades del Parlament de Catalunya que si us plau facin complir els drets lingüístics dels alumnes i facin complir els deures lingüístics dels docents.

Ja vaig acabant. L'Administració –creiem–, ha de garantir la igualtat entre tots els alumnes i la llibertat només es pot exercir quan tu domines totes dues llengües. Un alumne només té llibertat per fer-les servir totes dues i per tant de triar quan les domina per igual i això només es pot fer amb un model d'immersió lingüística. Ja sabem que hi ha gent que vol predeterminar els alumnes a no dominar el català i per tant només a fer servir el castellà, nosaltres hi estem radicalment en contra.

I bàsicament, això, creiem que l'executiu..., sabem que hi ha una majoria de grups parlamentaris que estan a favor del model d'escola catalana encara avui, per tant, emplacem l'executiu, com no han fet la resta d'executius anteriors, ja...

Fitxer 5

seria sorprenent que ara hi hagués un canvi, doncs a fer complir els drets lingüístics dels alumnes.

I ara tot seguit la meva companya Iolanda Segura us presentarà el decàleg de mesures concretes per tal de millorar la vehicularitat del català a les aules.

Gràcies.

Iolanda Segura Corrales (representant Plataforma Pública i en Català)

Bon dia a tothom. Em plau ser aquí una mica per donar veu a aquesta entitat formada per diferents organitzacions sindicals, que és la Piec, com ja ha comentat el meu company. Emmarcaré el motiu pel qual hem fet aquest decàleg de demandes

adreçades bàsicament a fomentar l'aprenentatge i el coneixement de la llengua catalana en els nostres centres educatius i també a fomentar l'ús habitual de la llengua, que és justament on patim una crisi i podem dir que estem en alerta roja.

Malgrat en l'enquesta d'usos lingüístics el Conseller de Política Lingüística va voler treure ferro de la situació de la llengua i va expressar que hi havia hagut un augment de la xifra de parlants en català jo m'he quedat amb dues dades que trasllado, que és que l'ús habitual de la llengua és inferior en el conjunt de la societat, és inferior a un terç de la població. En cinc anys hem perdut cent mil parlants habituals i en vint anys hem perdut tres-cents setanta mil. Això és una dada molt preocupant, que no es pot obviar.

Per tant, per una altra banda tenim que la quantitat de parlants que s'identifiquen amb el català ha baixat del quaranta-quatre per cent al trenta per cent en els darrers vint anys. Aquesta realitat també ens la trobem a les aules, el meu company ja ho ha exposat, ens ho trobem per part..., en els usos comunicatius entre l'alumnat, ens ho trobem també en el personal educatiu que hauria d'exercir d'exemple lingüístic i en canvi ens trobem que no utilitza el català en molts contextos, i fins i tot a l'hora d'impartir la seva classe i entre el personal administratiu, monitoratge, etcètera.

Com ha dit el meu company Gerard, no solucionarem la situació de la llengua només des de l'educació, però sí que l'educació és una peça fonamental per la seva transmissió i pel seu aprenentatge. Per tant, el que ens calen són polítiques fermes que n'assegurin i fomentin el seu ús. Cal una conscienciació per transmetre la importància, la valoració i l'estima per la llengua catalana, per l'aranès, en totes les seves variants.

A més a més, ara..., després us passo una mica a fer quatre o cinc cèntims del que és el decàleg però no podem oblidar que tenim també una ofensiva judicial que sotmet a l'escola catalana una tensió a nivell lingüístic, una ofensiva que no havia existit anys enrere. Fins que va sortir la primera sentència hi havia un consens social pel model lingüístic en els centres educatius, per la vehicularitat de la llengua catalana, pels programes d'immersió lingüística que s'han d'utilitzar en aquells àmbits on el català no té presència, i ara aquesta realitat és una altra i, per tant, ens aboca a haver de prendre certes decisions valentes en matèria lingüística. Per tant,

el Parlament de Catalunya no ha de permetre que continuï aquesta ofensiva i ha de mostrar un ferm compromís amb la nostra llengua i la nostra cultura catalanes.

Pel que fa al decàleg, crec que el meu company ha repartit una mica, fem un breu repàs per així no allargar. El que nosaltres proposem amb deu mesures seria: El reforçament dels models educatius que garanteixen la competència de llengua catalana, que incloguin metodologies horitzontals i que hi hagi mesures legislatives i executives que n'assegurin la seva aplicació, que això segurament és el que ens ha mancat en tots aquests anys i ens ha abocat a la situació de crisi que estem patint actualment. Un replantejament de les estratègies i suports pel foment i l'ús de la llengua catalana en el sistema educatiu.

Cal crear espais i moments d'ús de la llengua, que no només sigui dintre del recinte escolar i en els moments d'educació formal, sinó que traspassi aquestes fronteres i també s'estengui a tota aquella educació no formal com serien les extraescolars, el servei d'educació i aquestes activitats complementàries. Una legitimació social del model lingüístic, amb models i arguments compensatoris, perquè l'única manera d'aconseguir una equitat formativa i laboral, una capacitat lingüística real, una cohesió social, el respecte a la interculturalitat i la garantia de drets lingüístics només es pot fer a través d'aquesta legitimació. Una garantia de formació curricular en l'alumnat en sociolingüística.

Jo afegiria aquí que també aquesta formació ha d'estar en la base formativa del personal educatiu, sobretot en els docents que hem d'impartir les nostres matèries en els centres educatius, una conscienciació lingüística que ja hauria d'estar dintre dels nostres estudis universitaris. Promoció de l'ús de la llengua en tots els àmbits registres, varietats dialectals, així com vetllar pels drets lingüístics de la comunitat educativa. Jo crec que aquí no calen gaires explicacions.

Una altra demanda, la setena seria una producció de material audiovisual i de consulta en català relacionat amb el currículum, perquè quan tu vas a buscar i a cercar recursos per complementar la teva activitat, majoritàriament són en llengua castellana, recursos en llengua catalana costa molt de trobar-los i no se n'ha fet un treball exhaustiu i és una mancança molt gran que tenim en aquest sentit, llavors

això també dificulta que puguem mantenir l'aprenentatge també en la llengua catalana.

Compromís de comptar amb tots els professionals de l'educació i les entitats que treballen en la defensa del català, sempre que es vulguin prendre decisions en relació amb la llengua. Aquí fins i tot exposem que en el moment de fer un pacte per la llengua que hauria de ser un pacte de consens de país no s'ha comptat amb totes les entitats que tenim un compromís ferm amb la llengua catalana, ni s'han tingut en compte certes reivindicacions, que compten amb un consens social. Habilitació suficient d'aules d'acollir arreu, on calgui, amb unes ràtios adequades. Recursos que facilitin la transmissió i l'aprenentatge de la llengua per aquell alumnat amb una llengua diferent a la catalana.

I recuperació. Ara, mira, semblaria una continuïtat de la comissió anterior, en aquest cas de la llengua i literatura catalanes, recuperació de les tres hores setmanals a l'ESO i batxillerat en llengua i literatura catalana que, en el moment que es va aprovar la LOE, 2006, si no recordo malament es va retallar (*Veus de fons.*), 2008, es va retallar aquesta hora i encara no l'hem recuperat. Evidentment, en el context en què ens trobem amb l'ús de la llengua i fins i tot coneixement de la llengua, doncs és un fet molt necessari i per tant nosaltres també venim aquí a reclamar aquesta hora en el batxillerat, sobretot.

Jo crec que en aquest sentit ja he traslladat una mica el que venim a dir nosaltres com a Piec i totes les entitats que la conformem, però sí que incidim molt especialment que això, com han dit també els companys de filosofia la veu del Parlament ha de ser molt important en la protecció de la llengua catalana, però sobretot no només perquè és per no deixar-la perdre, evidentment, per protegir un tret que és cultural i identitari de Catalunya, sinó també perquè és un element de cohesió social. Els alumnes de Catalunya han de poder acabar la seva educació dominant i utilitzant indistintament les dues llengües coexistents, perquè no hi ha més democràcia lingüística que el poder decidir en quin moment tu utilitzes una llengua, i això no es pot assegurar si no tens coneixement d'aquesta llengua i si no en fas un ús habitual.

I una dita, si una llengua no s'utilitza, és una llengua que mor.

Gerard Furest Dalmau (representant plataforma Pública i en Català)

Em queden vint segons..., ara, quan s'acabi la sessió els grups parlamentaris que no he pogut repartir-vos el decàleg us el passarem.

La presidenta

D'acord, moltes gràcies. Doncs ara passarem a les intervencions dels diferents grups parlamentaris, i en primer lloc té la paraula en nom del Grup de Junts per Catalunya la diputada Anna Feliu.

Anna Feliu i Moragues

Molt bé, bon dia, moltes gràcies als dos membres de la plataforma que avui veniu traslladant-nos aquest tema que us preocupa. I sobretot agrair-vos aquesta feina que feu constant, rigorosa, incansable, en un tema que, a vegades, si no es posa damunt la taula és un tema que passa desapercbut i realment aquesta preocupació hi és, hi és també als diputats de Junts per Catalunya, perquè és evident que les dades són clares, que hi ha un retrocés de l'ús social de la llengua en diversos àmbits i en l'educació, també. I també i sobretot en algunes zones més que d'altres, com dèieu depèn molt del codi postal i de la zona del centre on es fa la classe.

Jo, que soc de Lleida i de les Garrigues, segurament aquest tema no es viu a l'aula, eh?, perquè jo crec que allà l'educació es fa en català i no és un tema del qual ens n'haguem de preocupar, però sí que hi ha d'altres entorns on segurament el castellà és la llengua vehicular normal del dia a dia, tant de les aules o si van a parlar amb el conserge o si van a parlar amb els del bar de l'institut, vull dir, tot plegat, la vida la fan en castellà i allà la normalitat és aquesta, no és precisament el català.

I sí que, si no som capaços de garantir que almenys a les classes el professorat farà la classe en català, doncs és un dels pocs espais en què potser aquell alumnat té l'oportunitat de poder escoltar el català i de poder parlar en català, per tant, si no som capaços de garantir aquest espai doncs realment les oportunitats que té l'alumnat en diverses zones és complicat que ho pugui tenir garantit.

Com dèieu, la llengua és una eina de cohesió, és una eina d'integració, és una eina també de donar aquesta igualtat d'oportunitats. I defensar-ne l'ús no hauria de ser una cosa estranya o que es vegi com un cert activisme, diguem-ne, polític, sinó que

simplement és la normalitat perquè és la llengua de casa nostra. I hem de poder garantir que aquest espai, com deia, hi sigui. Ara, és evident que això dependrà molt de l'actitud i del compromís que tinguin els professionals, els nostres companys professors dels centres. I aquesta actitud, aquest compromís ha de ser personal, però també vosaltres com a sindicats que esteu en aquesta plataforma segurament podeu fer molt per intentar també treballar aquest tema amb els vostres associats. Jo crec que també és una oportunitat important.

I després, de cara a l'alumnat evidentment reforçar la immersió, com comentaven, perquè és molt important que la puguin fer i la puguin fer en català, perquè puguin tenir una continuïtat. I després, doncs, també la Inspecció del Departament d'Educació té aquesta funció, de controlar que les coses es facin, que es facin bé i per tant (*Veus de fons.*) Doncs... –perdona, presidenta–, aquesta també és una tasca que l'han de tenir encomanada.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i té la paraula la diputada Mar Besses.

Mar Besses Casanovas

Gràcies, presidenta. Primer de tot, fer un agraïment als compareixents, però també a tota la Piec i a totes les entitats que formen part i que també han pogut treballar aquest decàleg de mesures per enfortir l'estat de la llengua catalana, sobretot en l'àmbit de l'educació. Compartim plenament la diagnosi i compartim també la preocupació del que heu exposat.

Som molt conscients que la situació que té la llengua catalana en el nostre país, malauradament és una situació de minorització que, malauradament no té un Estat, de moment, que la defensi i que la protegeixi i que la vetlli, sinó que tot el contrari, té un estat que li va a la contra i, per tant, és més important que mai que des d'aquesta cambra, però des de totes les institucions i des de tota la societat civil siguem conscients d'aquesta fortalesa que és tenir una llengua pròpia i per tant puguem actuar-hi en conseqüència.

Heu posat algunes dades sobre la taula, les dades no són bones o no són les dades que creiem que hauríem de tenir per garantir el bon estat de salut de la llengua, però creiem que és important també que hem començat des del 2021 a posar-hi dades de quina és la realitat, de quina és la fotografia de la nostra llengua i, sobretot en l'àmbit educatiu,...

Fitxer 6

que fins ara no teníem i això ens permet ser conscients de quina és la realitat que abordem, però també ens permet posar-hi instruments, posar-hi eines per començar a revertir aquesta situació, però també som conscients que segurament amb això no en fem prou i que cal continuar desplegant i enfortint totes aquestes mesures.

Vosaltres també heu explicat que sense escola no hi ha català, però que no tota la supervivència de la llengua ha de recaure sobre l'escola, i aquí sí que ens agradaria subratllar que creiem que hi ha un triple compromís que és imprescindible per poder avançar en aquesta direcció. Evidentment hi ha un compromís per part de la comunitat educativa, no només del professorat que està a l'aula, sinó també de les famílies, entenem que tot ha d'anar en la bona direcció.

Un segon compromís de les institucions, que són les que s'han d'encarregar de proporcionar aquestes eines i recursos per desplegar totes aquelles normatives, tots aquests plans que ens hem dotat per revertir la situació, però que si no ho acompanyem d'aquestes eines perquè el professorat per exemple tingui els recursos per saber gestionar la diversitat lingüística de les aules, doncs segurament no podrem avançar suficient.

I un tercer compromís, que és un compromís que tenim com a societat. Els alumnes no només passen el seu temps a l'escola, sinó que també estan moltíssimes hores fora de l'aula, en espais fora de l'educació formal i és aquí també on tenim un compromís de poder-hi d'estendre aquest compromís lingüístic, i això passa també per tenir aquesta consciència lingüística a les extraescolars, ja siguin esportives, musicals de lleure, etcètera. Estendre la consciència lingüística i per tant enfortir aquest ús social de la llengua, perquè segurament quan els alumnes, quan els infants interaccionen entre ells és aquí on la prevalença de la formalitat de la llengua

dins de l'aula passa totalment a un segon pla i és aquí on no podem garantir segurament l'ús social de la llengua catalana, per tant, per nosaltres és molt important aquest triple compromís.

I pel que fa al decàleg de propostes que vostès fan, saben que hi ha una proposta de resolució aprovada per aquesta comissió el mes de juny d'aquest any, de fet, que és totes aquestes propostes que fan en el seu decàleg, que vam presentar conjuntament alguns grups parlamentaris i que forma part d'un consens d'aquest Parlament. I també instem les institucions que siguin competents, evidentment Esquerra Republicana hi serà, per poder garantir que la llengua catalana és la llengua majoritària i d'ús social al nostre país, com hauria de ser.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup dels Comuns i té la paraula la diputada Jéssica Albiach.

Jéssica Albiach Satorres

Gràcies, presidenta. Gràcies per la vostra intervenció. La veritat és que lo primer que volia destacar és que no només que compartim la vostra diagnosi i propostes, sinó que m'ha semblat molt interessant la diferència que ha fet el company entre conjunció i immersió. Crec que massa poques vegades es destaca aquesta diferència i crec que és important assenyalar-la. I dir que nosaltres, pel que estem és per una veritable immersió lingüística, però clar, per a fer-ho realitat –i a més això ho heu explicat–, calen recursos, cal formació, cal aules d'acollida –més, amb menys ràtios, amb ràtios més baixes–, calen més materials, cal una actualització també de la immersió davant les noves realitats, no estem ara igual que en els anys vuitanta, el món ha canviat i ens hem d'adaptar.

I sobretot això d'entendre també, al final, que l'educació és 24/7, no només són les hores lectives, no només depèn de l'escola, que jo crec que moltes vegades també recau moltíssima responsabilitat damunt vosaltres, però com vosaltres dieu també, jo crec que també és important aquesta frase que heu dit, és, sense l'escola tampoc seria possible, sense l'escola no hi hauria català. I tenir present que no només va de

les hores lectives, evidentment el temps del menjador, el lleure, les extraescolars, les colònies, els entorns digitals. Què vull dir amb això? Doncs que evidentment jo crec que s'ha de millorar la formació, s'han de baixar les ràtios, s'ha de donar més recursos des del Departament d'Educació, però hi ha d'haver un compromís de país, ha de ser una cosa transversal, ha de ser de tots els departaments i de tots els agents implicats.

I dit això, també vull remarcar, per nosaltres, la defensa del català –que no només és l'aprenentatge sinó també és l'ús–, va dins d'un marc de lluita per una escola pública, una escola pública inclusiva, de qualitat, feminista, i evidentment, en català. I perquè pensem que això és la millor manera de vertebrar el nostre país, de generar cohesió social i també igualtat d'oportunitats, amb aquesta funció compensatòria que moltes vegades té l'escola, però que malauradament per la manca de recursos i d'una visió clara de cap a on hem d'anar, doncs no s'està produint.

I ja per últim només assenyalar que la justícia ha de traure les seues urpes de les nostres escoles. L'aprenentatge del català no va de quotes, ni de percentatges. Jo crec que s'ha de garantir que els infants i els joves, quan acaben la seva educació obligatòria són solvents en les dues llengües i si pot ser en més, doncs millor, però evidentment això no va de percentatges. I estem a l'espera d'una sentència que no sabem com serà, però en qualsevol cas, sí que dir que si és una sentència desfavorable ens ha de trobar unides, juntes. Perquè torne a insistir, la justícia no pot determinar ni com ha de ser la nostra escola ni com ha de ser el nostre model lingüístic.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular i té la paraula la diputada Pilar Castillejo.

Maria Pilar Castillejo Medina

Sí, moltes gràcies, presidenta. I moltes gràcies al Gerard i a la Iolanda per explicar-nos què és la Piec i explicar una mica també el decàleg de propostes que porteu. Al final, ens heu vingut a explicar una cosa que hauria de ser una obvietat, no?, que el

català és la llengua de cohesió, de comunicació i que hauria de ser la llengua d'aprenentatge a tots els centres educatius d'aquest país, però sabem que aquesta no és la realitat avui mateix, sinó que al contrari, el català va retrocedint a les aules, retrocedeix al pati, als menjadors, a les activitats extraescolars.

I el Govern, no només aquest, sinó que és una cosa que ve molt de lluny, el Govern i els governs anteriors no n'han fet res, al respecte, no per un tema de desídia, sinó que creiem que va molt més enllà, és un tema que s'ha renunciat políticament a que l'escola, la llengua vehicular sigui el català. Estem parlant de tot a l'escola, estem parlant de secundària, estem parlant d'FP, i s'ha renunciat a aquesta vehicularitat de la llengua. I això té efectes en la nostra comunitat de parlants. L'enquesta d'usos lingüístics, com molt bé heu comentat, ho reflecteix en aquesta pèrdua de parlants habituals del català.

Volia fer esment també a la recent sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que tomba articles del Decret de Règim Lingüístic. Creiem que també és una prova més d'aquest abandonament, d'aquesta renúncia. Cada cop que un tribunal imposa una lògica monolingüe de l'Estat, el Govern respon amb submissió, amb retorns tècnics, en lloc de defensar políticament la immersió i el dret col·lectiu a aprendre català per poder viure plenament en català.

Per això us plantejo una pregunta i és que, a banda d'aquesta sentència del tribunal i articles que no han estat tombats, si penseu que s'haurien d'aplicar, parlo, per exemple, del que parla del incompliment del pla lingüístic de centre, quines sancions s'haurien de posar en el cas que no es complís aquest pla lingüístic de centre i quin pes li doneu a aquest pla lingüístic.

Sobre les propostes del decàleg, gràcies per les explicacions, us demano que m'aprofundiu en un parell de punts. En el decàleg parlem del foment de l'ús del català fora de les aules, menjadors, extraescolars, espais de lleure... Creieu que el Govern està fent alguna cosa efectiva en aquest sentit o, al contrari, està delegant la responsabilitat als centres i al voluntarisme del professorat? Nosaltres creiem que el Govern ha abdicat aquesta responsabilitat en mans d'empreses privades i no garanteix cap política lingüística real fora de les aules. Tampoc dintre, però tampoc fora.

També ens sembla rellevant la demanda d'incloure la sociolingüística al currículum. Creieu que aquesta és una eina clau per combatre aquest autoodi, aquesta renúncia lingüística que veiem cada cop més entre l'alumnat?

Sabem des de la CUP que el català no es pot defensar amb declaracions, amb plans, amb pactes simbòlics, sinó que cal voluntat política, que calen recursos i que a vegades cal també voluntat de desobeir en alguns moments. El Govern té l'obligació de garantir que cada infant acabi l'escolarització dominant el català. No té l'obligació d'adaptar-se a la pressió judicial, ni a la pressió mediàtica perquè, com molt bé heu explicat, sense el català no hi ha igualtat de drets.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Socialistes i Units per Avançar i té la paraula la diputada Rocio Garcia.

Rocio Garcia Pérez

Gràcies, presidenta. Volem agrair la compareixença de la Plataforma Pública i en Català i, evidentment, el català és de tots i de totes. El català ens necessita a tots i a totes. Així ho expressava el president Illa en la signatura oficial i presentació del Pacte Nacional per la Llengua, un gran acord de país que contempla també la incorporació de moltes entitats i col·lectius i que, a més, concreta vint-i-set mesures per l'educació. És la gran aposta, sí, del país, de consens per enfortir el català com a eina d'integració social.

El compromís del Govern de la Generalitat amb el català és ferm i clar, incrementant un mínim de sis-cents mil parlants de català fins al 2030, el que significa cent mil nous parlants cada any i una inversió mínima de 200 milions d'euros anuals. Podem dir que el 2025 ja s'han superat, 255 milions d'euros invertits en el foment del català.

També des del Departament d'Educació i FP la implicació és màxima, en aquest curs en concret, amb l'increment de recursos que es destinen a aules d'acollida, perquè només la llengua catalana serà forta si podem fer front a la complexitat que es viu a les aules, amb l'ampliació de la xarxa per la comprensió lectora, que ja arriba

a cinc-cents trenta-vuit centres, o amb el reforç dels programes d'immersió lingüística i oralitat a l'escola.

No menys important, i també s'ha dit, ho són els anuncis fets pel Govern per activar totes les mesures legals oportunes en defensa del model lingüístic del nostre sistema educatiu. Evidentment, l'àmbit educatiu i l'escola pública, especialment, és on es garanteix la igualtat d'oportunitats en l'aprenentatge del català. Per tant, des del Grup Parlamentari del PSC i Units creiem que s'ha d'evitar generar més inestabilitat al sistema educatiu, a docents i a famílies, i que hi ha maneres de reforçar la llengua catalana, com les que ja s'estan impulsant des del Departament, sense afectar el currículum, que va ser aprovat fa només tres anys.

Entre les mesures ja en marxa a les aules, voldria destacar la xarxa de comprensió lectora, per exemple, la qual no només treballa la capacitat d'infants i joves, sinó que permet alhora la formació de docents en matèries diferents del català, com ara la ciència, les matemàtiques, la història, sempre per millorar la competència lectora, la lectura en veu alta i l'oralitat en veu alta, alhora que s'impulsa també l'ús social del català.

Així, doncs, el marc del Pacte Nacional per la Llengua, aprovat aquest passat mes de maig, té l'adhesió i el suport d'entitats culturals, pensem que rellevants, i encara està obert per futures incorporacions. Volem destacar, Òmnium Cultural, la Plataforma per la Llengua, l'Associació Rosa Sensat, l'Institut d'Estudis Catalans, la Taula del Tercer Sector i també forces sindicals. I el document, com deia, de cent trenta-vuit pàgines, està obert a tothom que s'hi vulgui sumar.

I per acabar, voldria dir que les aportacions que ens fan i aquest decàleg que ens han presentat, que esperem poder llegir quan ens el puguin fer arribar, sens dubte també són veus necessàries i les mesures que plantegen segur que contribueixen a sumar mirades i esforços pel català a les aules i també fora d'elles per fer avançar l'escola pública i el sistema educatiu català.

El Govern de la Generalitat defensa el català, l'escola catalana i treballa per complir tots els acords d'investidura amb els grups que en van donar suport, escoltat tothom, la comunitat educativa i el conjunt de veus que la conformen, des de mirades crítiques però també esperem que constructives.

Moltes gràcies, presidenta.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular i té la paraula el diputat Cristian Escribano.

Cristian Escribano Ramírez

Gràcies, presidenta. Benvinguts. Seré molt breu. La seva va ser una organització, una entitat creada per fer front a les sentències judicials que parlaven sobre el dret de les famílies a poder ser educades tant en català, com en castellà. Nosaltres no entenem el sentit de ser d'una entitat que va en contra de la realitat social de Catalunya, que és una societat bilingüe, on el català i el castellà conviuen perfectament i on més del cinquanta per cent de les famílies i de les persones són castellanoparlants.

Amb la qual cosa, evidentment, sempre fomentant el dret de totes les entitats a participar d'aquesta comissió, però més enllà d'això, no compartim absolutament res amb la seva entitat, així que moltes gràcies pel que han exposat, però no hi ha res més a dir.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. I ara és el torn del Grup Parlamentari de VOX en Cataluña i té la paraula el diputat Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, moltes gràcies, presidenta. Gracias por su comparecencia, señora Segura, señor Furest, y con todo el respeto hacia sus personas, tengo que decirles que no entiendo el supuesto problema que a ustedes tanto les provoca irritación ¿Qué problema hay en qué los alumnos catalanes elijan libremente, en ejercicio de su libertad de expresión, el castellano para interactuar con sus compañeros en la escuela, les molesta la libertad? Esta sería una pregunta.

Yo entiendo que ustedes tienen una voracidad insaciable por la imposición del monolingüismo en catalán en la escuela, aunque ya está blindado el monolingüismo

en catalán en la escuela por el Decreto 6/2022 y la Ley 8/2022, que reconocen como único idioma vehicular en la escuela...

Fitxer 7

...el catalán. Otra pregunta, ¿ustedes son de los que aplauden que se espíe a los niños en los patios de las escuelas, para ver qué lengua hablan, utilizan, con la que se comunican?

Les recuerdo que vivimos en Cataluña, una región de España donde desde hace más de quinientos años conviven dos idiomas, el catalán y el castellano, con mayor o menor peso a lo largo de estos siglos. Y en la actualidad, el catalán y el castellano son las dos lenguas mayoritarias, maternas, y oficiales de Cataluña. Y, además, la realidad sociolingüística nos indica que más de la mitad de los catalanes tiene el castellano como lengua materna.

Se ha dicho aquí alguna cosa que quiero de alguna manera comentar. ¿Cómo va a acabar un alumno teniendo un conocimiento solvente del castellano al final de la etapa de la educación obligatoria si sólo recibe en castellano, durante la formación en castellano, en la escuela, durante tres horas semanales en primaria y en secundaria? ¿Son acaso los alumnos catalanes unos seres especiales? A tenor de los últimos resultados de las pruebas PISA, TIRLS y TIMSS, parece indicar que no es así.

Otra cuestión. Según ustedes, ¿no importa que haya más catalanoparlantes habituales que en cualquier otro momento de la historia en Cataluña, como han reflejado los datos de la última Enquesta d'Usos Lingüístics? Y, por lo tanto, la conclusión es que lo que pretenden ustedes es que desaparezcan los castellanohablantes, pero como eso no pasa, de hecho, han crecido en número cincuenta mil personas consideran, claro, que la realidad sociolingüística de Cataluña es un fracaso para su proyecto de construcción nacional.

Se ha comentado aquí también algo relacionado en que los porcentajes no son criterios pedagógicos en la escuela. Pero, vamos a ver, el progreso, la evolución de los alumnos en el conocimiento de las distintas disciplinas se ha de medir con

recursos, con los recursos que sean. Uno de ellos es el tiempo. El tiempo se puede estipular en horas, en porcentajes. Lógicamente, si no tenemos recursos, ¿cómo vamos a poder conseguir entender que un alumno progresa adecuadamente?

En conclusión, nuestro firme compromiso es por la lengua catalana y por la lengua castellana, también. Nuestro compromiso es por la libertad, no por la imposición.

Muchas gracias.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. I un cop han intervingut tots els grups parlamentaris, tenen vostès un torn de cinc minuts per contestar les preguntes que considerin.

Gerard Furest Dalmau (representant plataforma Pública i en Català)

No esperàvem menys dels grups de dreta extrema i extrema dreta, com que es posin a la boca la paraula igualtat, quan estan en contra, per exemple, de la igualtat legal de la llengua catalana i la llengua castellana a Catalunya i, per tant, de la seva obligatorietat de coneixement. També pensem que vostès confonen el que és la llibertat amb l'ultraliberalisme, és a dir, amb el darwinisme lingüístic i que fan ús –acostumats, ja hi estem–, a la perversió del llenguatge i, per tant, quan vostès donen cobertura a la Assemblea per una Escuela Bilingüe, que, de fet, només la immersió garanteix el bilingüisme dels alumnes, en realitat, llegint entre línies, perquè nosaltres sabem llegir entre línies, vostès el que estan defensant és una assemblea per una sociedad monolingüe.

Perquè tots sabem, tothom que sàpiga una mica de sociolingüística, sap que el destí final és això i, per tant, vostès no estan a favor del coneixement i l'ús de les dues llengües, sinó de la substitució lingüística del català pel castellà. Aquest és l'autèntic procés que hem viscut els últims anys, un procés de substitució lingüística que a vostès els preocupa molt poc.

Quan nosaltres parlem de defensar la vehicularitat del català a les escoles catalanes, no volem oblidar que encara ara hi ha escoles concertades que reben fons públics i que, per tant, han de tenir un cert control. Fa poc la consellera de Salut deia, ostres, no hem garantit –els diversos executius, eh?–, els drets lingüístics dels ciutadans catalanoparlants a la sanitat catalana i nosaltres podem garantir també que no hi ha

hagut un control i una supervisió, tot i haver-hi milions d'euros de subvenció directa, dels usos lingüístics, i tots tenim al cap, segur, centres educatius de Sant Cugat i de la zona alta de Barcelona, que no han vehiculat en català i, per tant, nosaltres defensem una escola pública i en català, però també que mentre hi hagi una escola concertada, vehiculi en català.

Deia la companya, és important que els professors facin la classe en català, però encara que el cent per cent de professors facin la classe en català, això ens remet a un concepte que és llatinització. No n'hi ha prou que els capellans parlin en català mentre els feligresos parlen en castellà i, per tant, cal estimular l'ús de la llengua i l'ús de la llengua, com a mínim, amb els docents. Per tant, va molt més enllà la vehicularitat. Llengua vehicular vol dir que també se n'ha d'anar a fer ús perquè ningú pot estimar-se allò que no li serveix per res. Per tant, hem d'anar trencant algunes idees i alguns conceptes.

Deien també que és important l'actitud dels professionals, però també, evidentment, és important l'actitud de les diverses conselleries d'Educació. Nosaltres vam proposar un protocol d'acollida lingüística del professorat que no té res a veure ni amb repressió, ni amb presons, ni amb res, i no es va dur a terme l'anterior legislatura. Per tant, va de voluntat política.

I, per últim, és veritat, les famílies també han de ser molt més proactives en defensa de la llengua. No es pot deixar tot a l'àmbit escolar. Fixeu-vos en el Matrix en què hem viscut, que no es regulaven els espais informals dels centres educatius fins al Decret de Règim Lingüístic. Per tant, el 2024, dèiem que teníem immersió i hi havia espais que no estaven clarament regulats. Acabo ja i deixo la paraula a la companya.

El Grup del CUP deia, els projectes lingüístics de centre, evidentment, la responsabilitat recau sobre les direccions, que actualment tenen superpoders a nivell intern del centre, però que no vetllen pels drets lingüístics dels alumnes. I, per tant, és aquí on la Inspecció s'ha de focalitzar i l'esquema ha de ser formació, control i, si escau, sanció. Nosaltres, com a membres de Junta de Personal Docent, hem vist desenes d'expedients per desenes de motius i mai n'hem vist cap per matèria lingüística.

Iolanda Gerard Furest Dalmau (representant plataforma Pública i en Català)

Sí, i apuntant això, el projecte lingüístic forma part del projecte educatiu de centre i ningú diu que el projecte lingüístic, afirma que el projecte lingüístic de centre no s'hagi de complir. És obligatori complir-lo. Per tant, el projecte lingüístic deriva del projecte educatiu de centre i un projecte lingüístic s'ha d'emmarcar en el marc legal, que és la llei que diu que la llengua vehicular ha de ser el català i que els programes d'immersió lingüística s'han d'aplicar en aquells contextos on es fan i són necessaris.

El compromís dels professionals. Evidentment, és que nosaltres hem de ser model i exemple en matèria d'aprenentatge i si el que volem és una transmissió efectiva d'una llengua, nosaltres hem de transmetre la llengua i, si volem, pretenem que els nostres alumnes arribin a ser bilingües de veritat i no només allà on ens interessa, hem d'assegurar que aprenguin el català també, perquè és la llengua que no podem assegurar el seu aprenentatge si no la convertim en llengua vehicular, si no centrifuguem tots els aprenentatges en base a aquesta llengua minoritzada.

Per tant, com ja he dit abans, hem de fer una gran campanya de conscienciació lingüística, però també dintre dels nostres estudis universitaris, com ja he dit, ha d'existir formació sociolingüística, perquè aquest tema no sigui un més a més, sinó que formi part de la nostra tasca com a professionals de l'educació.

Sobre el tema que hi ha, totes les mesures que s'estan tirant endavant, nosaltres celebrem qualsevol avenç en matèria lingüística que pugui millorar la situació de la nostra llengua. Però, per exemple, hi ha qüestions que nosaltres encara estem esperant respostes. No sabem què pensa fer el Govern de la Generalitat, el Departament d'Educació i el Departament de Política Lingüística davant de la imminent sentència. No sabem quines són les seves intencions. En quin sentit protegirà el català i protegirà tots els infants i adolescents del nostre país, que patiran les conseqüències, segurament, d'aquesta sentència.

I llavors, jo ara els llançaré unes preguntes al diputat de VOX. És...

La presidenta

Senyora compareixent, això, primer que ha exhaurit el temps i...

Iolanda Segura Corrales (representant plataforma Pública i en Català)

No, no, preguntes a l'aire, no vull que em respongui.

La presidenta

Ja, però és al revés, són els grups parlamentaris els que pregunten als compareixents.

Iolanda Segura Corrales (representant plataforma Pública i en Català)

Faig comentaris, doncs.

La presidenta

És que ha acabat el temps...

Iolanda Segura Corrales (representant plataforma Pública i en Català)

Doncs, jo em pregunto, quin mal hi ha en què el nostre alumnat adolescent aprengui el català? Vull dir que, al final, només estem prenent que aprenguin una llengua del seu territori. Vull dir, quin mal hi ha en això?

La presidenta

Se li ha acabat el temps...

Iolanda Segura Corrales (representant plataforma Pública i en Català)

I en cap cas estem dient, desaprengeu el castellà, estem dient que es sumin a la llengua de convivència, el català, i que la puguin utilitzar habitualment, quan a ells els plagi utilitzar-la. I, per altra banda...

La presidenta

Disculpi, però s'ha acabat el temps.

Iolanda Segura Corrales (representant plataforma Pública i en Català)

Última cosa. Una persona que no ha aixafat mai un centre no pot afirmar les barbaritats que ha afirmat vostè. Com dir que nosaltres perseguim els alumnes i estem allà a veure si parlen o parlen castellà...

La presidenta

Molt bé, doncs queda...

Iolanda Segura Corrales (representant plataforma Pública i en Català)

Vingui a algun centre educatiu a comprovar-ho.

La presidenta

Ha acabat el temps i, per tant, no hi ha més intervencions... (*Cristian Escribano Ramírez demana per parlar.*) Sí, per què em demana la paraula?

Cristian Escribano Ramírez

Sí, bàsicament per fer una asseveració. És a dir, és..., molt, molt breument.

La presidenta

Trenta segons.

Cristian Escribano Ramírez

Deu, presidenta. Simplement, em sembla greu que aquí, des d'unes persones que venen a comparèixer s'intenti atacar una altra entitat que no està aquí. Perquè Assemblea per una Escola Bilingüe té la mateixa legitimitat de vostè, l'única diferència és que ells no han pogut comparèixer en aquesta comissió perquè hi ha una majoria parlamentària que els veta. Així que vostè ha tingut veu aquí, però no per atacar uns altres, ni diputats, ni unes altres entitats, això em sembla greu.

Gerard Furest Dalmau (representant plataforma Pública i en Català)

Perquè hi ha consensos socials en aquest país. Com li deia, majories parlamentàries.

La presidenta

Sí; doncs, senyor Furest i senyora Segura, doncs aquí acabem la seva compareixença. Els agraïm la seva intervenció i passem als següents punts de l'ordre del dia. (*Pausa.*)

Compareixences

357-00287/15 i 357-00341/15

Doncs passarem ara als punts 5 i 6 de l'ordre del dia que, donat que són coincidents en la matèria, hem acordat de substanciar-ho de manera conjunta, que són la compareixença d'una representació de la Fundació Bofill davant la Comissió

d'Educació i Formació Professional per informar... (*Forta remor de veus.*) Els hi prego silenci, senyors diputats. (*Persisteix la remor de veus.*) Senyors diputats, el punt número 5 és la compareixença d'una representació de la Fundació Bofill davant la Comissió d'Educació i Formació Professional per informar sobre l'abandonament escolar. I el punt número 6, compareixença d'una representació de la Fundació Bofill davant la Comissió d'Educació i Formació Professional, per presentar per presentar els informes l'abandonament a quart de l'ESO, les desigualtats en la transició a l'educació postobligatòria i l'abandonament al batxillerat i als cicles formatius de grau mitjà.

Les persones compareixents poden ocupar el seu lloc a la taula. (*Pausa.*) Sí, ho reparteix ella. Senyora Elena Sintes,... D'acord. Pot prendre lloc, si us plau. (*Pausa.*) Ja ho dona la gestora. D'acord. Bé, doncs, senyora Sintes, té vostè un torn de quinze minuts per explicar els motius de la seva compareixença, seva és la paraula.

Elena Sintes (representant Fundació Bofill)

Molt bé, moltes gràcies, presidenta; diputats, diputades, per convidar-nos a comparèixer avui en aquesta sessió, per explicar els resultats i les conclusions d'algunes de les recerques que des de la Fundació Bofill hem anat elaborant en aquests últims tres anys. Parlar avui d'abandonament escolar prematur és parlar d'un dels reptes més importants del nostre sistema educatiu. Tinc constància que aquí, en aquesta comissió, precisament, ha estat un dels elements centrals de debat en aquests últims temps.

I és no només un repte educatiu, sinó que és un repte de país. És una qüestió d'equitat, d'oportunitats i de futur col·lectiu. Els organismes internacionals, entre els quals la UNESCO i la Comissió Europea, ens recorden que l'educació ha de garantir a totes les persones oportunitats per aprendre al llarg de la vida. I això, avui dia, significa tenir, com a mínim, estudis postobligatoris. Garantir que tots els joves accedeixen, almenys, a completar el que és l'equivalent a un cicle formatiu de grau mitjà o un batxillerat aquí a Catalunya i a Espanya, i que són els que permeten tenir condicions de vida dignes i plenes.

De fet, si mirem el que ens donen les dades, per exemple, de l'Enquesta de Condicions de Vida, veiem que aquelles persones que només tenen el títol d'ESO,

o que ni tan sols l'han aconseguit, tenen una taxa d'atur tres vegades més gran que les persones que tenen un títol de batxillerat o de cicles formatius. Això també es recull amb altres indicadors, com per exemple, que tenen ingressos més baixos, pitjors condicions de salut i de benestar al llarg de la seva vida. Per tant, trajectòries vitals molt fràgils i un futur col·lectiu vulnerable com a país. Per aquest motiu, la Unió Europea ja fa uns anys que s'ha fixat com a objectiu que pràcticament tots els joves europeus completin com a mínim els estudis postobligatoris.

De fet, insta els estats membres a reduir l'abandonament escolar per sota del nou per cent l'any 2030.

Fitxer 8

Catalunya, però, continua estant entre els països amb més joves sense qualificar i sense estudis postobligatoris. Tot i haver reduït notablement l'abandonament escolar en les últimes dècades, hem de recordar que en el 2008 el percentatge d'abandonament escolar prematur era prop d'un trenta-tres per cent. L'última dada oficial del 2024 ens diu que encara un 13,7 per cent de joves de divuit a vint-i-quatre anys no tenen estudis postobligatoris, ni estan estudiant per tenir-los.

Això ens posa, ens situa per sobre, una mica per sobre de la mitjana espanyola, que és d'un tretze per cent, força per sobre de la mitjana europea, que en aquest moment és d'un 9,3 per cent, ja propera a l'objectiu que s'ha fixat la Comissió, i pràcticament a nou punts d'altres comunitats autònomes, com per exemple el País Basc, que està situada en un cinc per cent. Per tant, a molta diferència, a molta distància respecte altres territoris de l'Estat.

Així com altres països, entre els quals podem comptar Portugal, Grècia o Irlanda, que no són precisament països rics, en aquests casos han aconseguit una reducció molt més gran en els últims anys, i de fet ja superen l'objectiu europeu, Catalunya no ha aconseguit en cap cas arribar als objectius que s'havien anat fixant, i tampoc està en condicions en aquest moment d'arribar a la fita del nou per cent fixada pel 2030. Exacte, pel 2030. Aquests països el que han fet ha estat respondre amb polítiques ambicioses i sostingudes en el temps. Nosaltres, en el cas català, si no

actuem amb la mateixa determinació, correm el risc, el país, Catalunya corre el risc de quedar despenjada.

Mantenir aquestes xifres d'abandonament escolar no només posa en risc l'equitat, que ara en parlaré, sinó també la competitivitat, la cohesió social, la capacitat com a futur del país. Per entendre per què tants joves continuen deixant d'estudiar abans d'hora, cal mirar el sistema educatiu de prop. I això és el que hem fet amb els nostres estudis, n'hem fet diversos, us n'hem repartit uns quants, si necessitéssiu més exemplars ens ho dieu, però uns dels estudis que han aconseguit aportar una informació més innovadora de diagnosi sobre per què hi ha tants joves abandonant, parteixen de les dades de registre de l'alumnat del propi Departament d'Educació i Formació Professional. Gràcies a l'anàlisi d'aquest registre hem pogut veure on i per què es trenquen les trajectòries educatives de tants joves.

Una primera conclusió, i crec, des del meu punt de vista, que és una de les més rellevants i que no sabíem fins que vam elaborar aquest estudi, és que la major part de l'abandonament es produeix durant o just en acabar l'ESO. És a dir, que la major part dels joves que no tenen estudis postobligatoris, en realitat ho van deixar mentre estaven a l'educació obligatòria o just en finalitzar-la, no van arribar a matricular-se a un cicle formatiu o al batxillerat. Les últimes dades disponibles que tenim, que són 2019-2020, el 12,5 per cent de l'alumnat que cursava quart d'ESO no va fer el salt a l'educació postobligatòria i això són prop de deu mil alumnes en un sol any.

La meitat d'aquests nois i noies havien graduat, per tant, tenien la possibilitat de fer el salt i no ho van fer. Són joves que teníem dins el sistema, que haurien pogut evitar que abandonessin si haguéssim actuat a temps, si haguéssim vist el risc que hi havia, si haguéssim posat i ofert l'acompanyament, l'orientació i els suports individualitzats perquè continuessin el seu camí formatiu.

Aquest fenomen no és aleatori. Entre l'alumnat més vulnerable les taxes d'abandonament superen el trenta per cent, que és tres vegades més que la de l'alumnat que no està en situació de vulnerabilitat. I això evidencia que no disposem d'un bon sistema de suport educatiu, ni d'ajuts per garantir la continuïtat educativa, especialment entre aquest alumnat amb menys recursos. Avui dia, malauradament,

seguir estudiant encara depèn excessivament dels estudis que té la teva mare, el nivell d'ingressos que té la teva família, el lloc on has nascut.

Una segona dada rellevant, important, en les dades que hem analitzat, és que la meitat de l'alumnat que no transita a postobligatòria, que abandona prematurament, es concentra en només una quarta part dels centres educatius. Per tant, tenim un sistema amb unes esquerdes molt localitzades, amb una concentració de vulnerabilitat, que el que fa és accentuar el risc d'abandonament i, per tant, un conjunt de centres que podrien ser objecte d'una política focalitzada per poder reduir de manera considerable aquest problema.

Una segona conclusió arriba quan ens mirem aquells que sí transiten, aquells que passen a fer cicle formatiu o batxillerat, i veiem que allà continuen els problemes. En dades del curs 2020-2021 veiem que els cicles formatius de grau mitjà, un 14,8 per cent dels alumnes abandona sense obtenir el títol. I això significa uns altres nou mil alumnes més, només en un any. A batxillerat el percentatge d'abandonament és menor, un 4,7 per cent, però representa prop de cinc mil estudiants més, que també es perden pel camí.

I també hem detectat que el primer curs és crític, és a dir, el primer curs de batxillerat o de cicle formatiu és quan dos terços dels abandonaments es produeixen durant aquest primer any, cosa que denota dèficits en l'orientació i en l'acompanyament previ, durant l'ESO, durant la transició i en el procés ja de escolarització dins d'aquests ensenyaments postobligatoris.

Un element més, que crec que val la pena destacar, és que en el cas dels cicles formatius de grau mitjà hi trobem un volum molt important de joves de més de vint anys. Són joves que en el seu moment havien deixat els estudis, que decideixen reprendre'ls, i que un cop són dins, també són els que una vegada més abandonen amb més freqüència. Això el que ens diu és que garantir la continuïtat educativa des del quart d'ESO sense ruptures és una de les millors polítiques per evitar l'abandonament escolar prematur.

En resum, l'anàlisi de les dades del propi Departament d'Educació i Formació Professional el que ens mostra és que Catalunya pateix un dèficit de polítiques de continuïtat educativa. Avui, massa joves caminen per un itinerari educatiu que no té

baranes per assegurar-se que no caiguin del camí, ni xarxa per, quan cauen, tenir algun lloc on recolzar-se i poder tornar. Perquè quan un jove abandona els estudis el que ha fracassat és el sistema, que no l'ha acompanyat. De fet, creiem que tots els joves han de tenir el deure d'esforçar-se, per descomptat, però també el dret de poder continuar estudiant amb tots els suports necessaris, en un sistema que posi les condicions i els acompanyi.

I això és el que han fet els altres països que ens porten avantatge, aquests altres territoris, aquestes altres regions, aquests altres països que han aconseguit reduir l'abandonament ho han fet a través de solucions que han donat opcions per formar i qualificar la major part de la seva joventut. Per tant, diguéssim que la bona notícia, la part bona de tot això és que és un problema que, a diferència d'altres, té solució. Ens ho han demostrat els altres llocs que ho estan aconseguint, reduir l'abandonament és possible quan hi ha polítiques ben orientades, sostingudes en el temps, focalitzades, finançades.

I a partir d'aquesta diagnosi que hem fet de la situació a Catalunya i de l'anàlisi de l'evidència internacional i de les polítiques que s'han desenvolupat en altres llocs, proposem quatre línies d'acció. En primer lloc, la primera gran línia d'intervenció és el desenvolupament d'un sistema d'identificació precoç del risc d'abandonament en col·laboració amb els municipis. Els països que han reduït més l'abandonament compten en sistemes d'alerta primerenca, per exemple, Bèlgica és un dels referents en aquest sentit. A partir d'aquesta identificació s'activen mesures per veure com evitar que aquest abandonament es faci efectiu.

I el que tenim a Catalunya és que, de moment, encara no tenim un sistema d'alerta primerenca generalitzat. Tenim un registre d'alumnat que encara no s'està utilitzant suficientment de manera efectiva, ni generalitzada per fer aquesta funció, ni tampoc s'està compartint suficientment amb els ajuntaments perquè puguin, a la vegada, col·laborar en la detecció, l'atenció i la reorientació d'aquells joves que han abandonat o d'aquells que estan a punt de fer-ho.

Una segona línia d'intervenció és la priorització de recursos cap a aquests centres que us deia, que concentren la meitat de l'abandonament que hi ha a Catalunya. Són centres amb una major vulnerabilitat i, per tant, amb alts nivells

d'abandonament. Cal donar a aquests centres recursos i personal addicional, desplegar-hi dispositius específics d'acompanyament en la transició cap a la postobligatòria i reforçar el personal d'atenció educativa no docent. És una línia que, per exemple, a països com Portugal o Irlanda fa temps que desenvolupen amb força èxit.

Una tercera línia d'intervenció és garantir que la manca de recursos econòmics no sigui mai una barrera per continuar estudiant. Tot i que, com deia abans, un terç de l'alumnat en situació de vulnerabilitat abandona el prematurament, no disposem d'un sistema de beques i d'ajuts suficient per facilitar l'accés i la continuïtat educativa per aquells que entren a la posta obligatòria. El curs 2020-2021 la inversió en beques va representar només un 3,4 per cent de la despesa pública en educació, un percentatge que ens situa a la cua d'Europa.

En els estudis no universitaris, l'alumne becat és només un 16,9 per cent, molt per sota de la mitjana espanyola, que és un 23,4 per cent, i per sota del risc de pobresa, que en aquest moment està superant el trenta per cent. Els països que inverteixen més en beques són també els que tenen menys abandonament escolar prematur. A casa nostra hi ha una mica de gestió de beques, però no hi ha una política de beques com tocaria. Si es confirma la transferència del programa estatal de beques a Catalunya, a la Generalitat, en els propers mesos, és un bon moment per articular un programa propi, sòlid, ben dotat, que estengui les beques a la secundària, en els nivells que pertoca, com ja estan fent altres comunitats autònomes.

Una quarta línia d'intervenció i és l'última, és més i millors recursos d'orientació, suport i mentoria. Com hem vist, una part important de l'abandonament es deu a la manca d'aquests recursos, d'algú que t'ha ajudat a conèixer quines són les teves capacitats, els teus interessos, quina és aquella oferta que tens al teu voltant, que t'ha acompanyat, que t'ha mentorat, que s'ha assegurat que la teva presa de decisions no l'hagis fet en solitud.

El nou decret d'orientació ha d'assegurar plans individualitzats d'orientació i d'acompanyament a tots els centres educatius, almenys des de l'ESO fins al final de la postobligatòria, perquè també, si algú, un cop és a la postobligatòria, considera

que vol fer algun canvi, tingui un suport, un acompanyament a l'hora de prendre aquesta decisió.

Cal incorporar l'orientació educativa i professional com una peça clau en la planificació i l'ampliació, especialment de la formació professional. És a dir, que cap jove no deixi d'estudiar per falta de places, cosa que ara, en aquest moment, encara tenim, però tampoc que deixi d'estudiar per falta d'un acompanyament en la transició i en les decisions posteriors.

Aquestes quatre línies d'intervenció no tracten de mesures teòriques, sinó que són concretes, factibles, avaluables, que funcionen en altres llocs i que poden transformar el futur de milers de joves.

Vull acabar amb un reconeixement. Em queda..., *(Veus de fons.)* Em queden quaranta-dos segons, d'acord. *(Veus de fons.)* Ah, em sobra? Ah, perdó... Doncs, puc fer un darrer..., vull acabar amb un reconeixement. Si avui parlem d'abandonament escolar prematur en aquesta cambra és gràcies al treball fet en aquest Parlament des del 2023, que ha situat el tema a l'agenda política i social, un tema que fins ara havia estat invisible i normalitzat.

Que el proper 7 de novembre el Departament d'Educació presenti un pla d'acció contra l'abandonament escolar prematur és un pas important, fruit del treball fet en aquest Parlament. Esperem que estigui a l'alçada del desafiament que tenim com a país amb recursos, amb ambició i amb concreció.

La presidenta

Gràcies, senyora Sintes. I ara és el torn dels grups parlamentaris que han presentat aquesta sol·licitud de compareixença. I en primer lloc té la paraula el Grup Parlamentari Socialistes i Units per avançar, la seva portaveu Gisela Navarro.

Gisela Navarro Fuster

Gràcies, presidenta. Bon dia a tothom, bon dia i moltes gràcies per la seva compareixença a la senyora Sintes i, per suposat, a tot l'equip de la Fundació Bofill que avui l'acompanya i a tots els que segurament estan seguint la comissió des de la seva seu. Gràcies, no només per la compareixença d'avui, sinó per la recerca contínua d'aquest tema i de molts, i per mirar l'educació amb els ulls de la ciència,

amb el mètode científic, cosa que no sempre en l'històric del nostre país havia estat un corrent.

No m'hi puc estar avui,...

Fitxer 9

Tinc la paraula en un tema que per mi, personalment és un dels temes que més m'ha ocupat com a política dintre de les meves diferents responsabilitats, ara en el Parlament però també abans en la meva ciutat, perquè considero que l'abandonament educatiu dels joves és l'error més gran que una societat pot cometre i és una lluita que hem d'estar tothom amb totes les nostres forces.

Per què? Perquè quan això passa, les conseqüències de l'abandonament educatiu, –i vostè n'ha fet esment d'algunes–, però és que tenen conseqüències gegants dins de la societat, una fractura social total, un atur cada cop més gegant, vulnerabilitat contínua amb la gent que abandona, unes conseqüències molt personals, també, perquè a banda d'aquesta vulnerabilitat, fruit de l'atur d'una persona hi ha molta frustració i malalties mentals i tot això que se'n deriva, que tothom ho coneix. Hi ha unes conseqüències també a nivell econòmic, de país, perquè al final hi ha molts perfils professionals que no són suficients i que hi ha mercats que no es poden desenvolupar.

I també perquè cada persona que fa aquest abandó i que després té una situació de vulnerabilitat, hi ha altres serveis públics que l'han de sostenir, per tant, com sempre es diu la prevenció és molt més barata en termes econòmics que no l'atenció posterior. I perquè, al final, si som una societat madura o si volem ser una societat madura no podem permetre que una persona, que un jove en aquest cas, pugui abandonar els seus estudis.

A Viladecans –avui he de parlar del meu municipi–, nosaltres ens vam posar una fita i era treballar en missions en format de missions, ja coneixen vostès què significa, estan dintre del marc de les Agendes 2030 i una missió de Viladecans que en tenim dues, però només els faré esment d'aquesta, és la missió d'arribar a l'abandonament

zero en el 2030 a Viladecans, i fer que tots els alumnes nascuts a partir del 2015 tinguessin estudis postobligatoris.

I per què els explico això –i em quedaré sense temps evidentment–, perquè l'abandonament o la lluita contra el mateix no només és feina del Govern de la Generalitat, que també s'ha de posar, i com ha dit vostè, aquest divendres presenta el primer Pla contra l'Abandonament Educatiu, sinó que és un treball col·lectiu, és un treball de tots els professionals o de tots els serveis públics i també privats, que passen pel costat d'un alumne en el seu trajecte vital. Les entitats, els monitors del lleure, la gent que està a les entitats esportives, els metges de capçalera, tot un entramat social de professionals, que s'han de configurar en xarxa per garantir, com també s'ha dit, aquesta detecció precoç.

Utilitzo els meus vuit segons finals per posar en relleu o fer un agraïment també, a aquesta capacitat que han tingut els municipis, fa molt de temps, per avançar-se a les polítiques públiques, perquè han sostingut aquest abandonament, que seria molt més gran si no haguessin posat projectes o plans d'absentisme, itineraris de recuperació de l'alumnat i molta detecció precoç, com ha dit també la senyora Sintès.

Per tant, l'acció de govern és clara, aquest divendres sabrem com és el pla que la consellera ens presentarà i des del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar és la nostra lluita també, aquesta lluita contra l'abandonament.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada, i ara és el torn del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya i té la paraula la diputada Judith Toronjo.

Judith Toronjo i Nofuentes

Gràcies, presidenta. Moltes gràcies a la Fundació Bofill, a la senyora Elena Sintès i a tot l'equip que avui l'acompanya per aquest treball rigorós que porten a terme i per aportar aquestes dades amb aquesta campanya per un país que no abandona i que hem rebut aquests darrers dies amb unes cartes, amb aquest reclam, alçant la veu davant del Govern de la Generalitat, davant del Parlament de Catalunya, però també interpel·lant directament als ajuntaments de tot el país en el que ens hi va el futur amb aquest abandonament i en favor de l'èxit escolar de tots els joves.

Els dos informes, de fet, que avui ens presenten aporten aquest principal repte i fent-ho amb una situació cabdal, d'emergència educativa i en un moment clau com és la transició i el canvi d'etapa. El primer dels informes, per tant, ens indica com entre el 6,6 per cent i el 7,7 per cent dels alumnes que acaben l'ESO no continuen estudiant, i que aquests tenen entre els principals riscos i motius pels quals no tenen la continuïtat educativa el fet que l'alumnat sigui repetidor, l'origen o també la situació i el risc de vulnerabilitat.

En canvi el segon informe, que parla de la següent etapa educativa, ens parla que tretze mil joves abandonen anualment el batxillerat i aquesta formació professional, que hauria de ser un repte de país i que ens porta també doncs a que el catorze per cent de l'abandonament escolar sigui encara una xifra alarmant, que es troba molt lluny del nou per cent d'altres països, d'altres estats de la Unió Europea, com podrien ser Grècia o Irlanda. Per tant estem parlant que dos terços, dos de cada tres abandonaments es produeixen durant el primer curs, la qual cosa indica aquesta necessitat de tenir més acompanyament, més eines de seguiment i aquesta prevenció precoç en l'etapa obligatòria.

Per tant, la importància d'enfortir l'orientació, aquesta tutorització i aquesta flexibilitat necessària. Des de Junts compartim plenament el diagnòstic, ho vam reivindicar en el debat que va haver-hi fa dos anys, en aquest monogràfic d'educació, però també ho hem fet a l'inici d'aquesta legislatura, amb una proposta per incentivar aquest pla de xoc a favor de l'èxit educatiu i amb aquests reiterats incompliments dels darrers governs de la Generalitat, amb un objectiu molt bàsic on ens hi trobarem tots, que és reduir l'abandonament escolar i situar-lo per sota del deu per cent, amb una planificació rigorosa, amb calendari, amb orientació, amb mentoria, amb més ajuts, amb més beques, però evidentment també amb una dotació econòmica important. Per tant, avui li voldria preguntar sobre aquest pla de xoc, que sembla que presentarà el Govern de la Generalitat.

Sembla estrany que no ens hagi informat en aquesta cambra, quan precisament va sorgir del debat parlamentari aquestes propostes i el presenten el proper divendres sense convidar els grups de l'oposició. També voldria avui conèixer quines bones pràctiques podríem agafar d'altres països. Vostè em parlava de l'exemple de Bèlgica,

però no sé si podria aprofundir sobre altres exemples, com podria ser Portugal, i com podríem millorar aquesta relació directa amb els ajuntaments, que són al final l'Administració més pròxima al ciutadà i també de la que es pot fer un diagnòstic més acurat.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i té la paraula la diputada Irene Aragonès.

Irene Aragonès Gràcia

Moltes gràcies, presidenta. Bé, agrair la compareixença, també saludar tot l'equip de la Fundació que l'acompanya. Jo vull començar felicitant-los per la campanya Un país que no abandona. Ens ha semblat genial la iniciativa. Pensem que ha remogut consciència i amb el tema de l'abandonament escolar és un pilar fonamental i molt necessari generar aquesta consciència social de la problemàtica per fer-hi front, i sobretot, conscienciar de les conseqüències que suposa l'abandonament escolar.

En els darrers deu anys hem millorat de forma progressiva, però evidentment que no és suficient. Li volem fer una primera pregunta, de si pensen que hi ha una vinculació en què els ajuntaments puguin disposar de les dades d'alumnats. Aquesta Administració, la més propera, la que coneix la realitat, ha pogut ser clau poder disposar d'aquestes dades, com ho valoren?

Compartim completament que és un repte de país. És a dir, no és una responsabilitat l'abandonament escolar exclusiu del sistema educatiu. S'ha demostrat que quan es treballa en xarxa de forma col·laborativa, amb corresponsabilitat, les dades milloren. Pensem que és un tema que cal abordar de forma transversal, de forma interdepartamental. Estem parlant d'educació a formació professional, però estem parlant també de joventut, estem parlant també d'empresa, estem parlant d'esports i estem parlant també d'un vincle molt, molt, unit a l'Administració local amb els ajuntaments.

Recorrem, pensem massa a buscar solucions post-abandonament i caldria treballar amb aquesta detecció i amb aquesta prevenció, que ha de ser clau per revertir

aquesta centrifugació d'aquests joves del sistema educatiu. Volem focalitzar l'evitar la concentració d'alumnat en determinats centres. Per tant, aquí tenim l'eina que és el Pacte contra la Segregació. Disposar de dades dels alumnes en el Ralc, que això seria imprescindible. Treball en xarxa i sobretot la flexibilització, que avui en dia no disposem, del sistema educatiu.

Però, tal com hem dit, és un repte de país arribar a aquest nou per cent i nosaltres pensem que està ara molt vinculat amb quin contingut tindrà el futur decret d'orientació educativa. Pensem que és una oportunitat i també els volem preguntar quin contingut, quin model d'orientació hauria de transmetre aquest nou decret d'orientació, segons la seva opinió? Quin reforç de l'acció tutorial i de l'orientació en moments claus, en la tria d'itineraris? Hi ha d'haver orientació a primària, si és que nosaltres el que volem fer és aquesta detecció i aquesta prevenció? Ràtios per tutoria? És important que les tutories, per exemple, tinguin grups reduïts de quinze alumnes?

Se m'acaba el temps, per tant, no puc dir res més, però sí que vull reivindicar, si em dona deu segons la presidenta, el model d'èxit de les escoles de noves oportunitats, el model d'èxit dels programes de formació i inserció, que han estat capaços de quan acullen aquest joves que han estat expulsats del sistema de l'ESO, sí que han demostrat que, amb una orientació individualitzada i diversificada de forma professionalitzadora els joves se'n surten amb èxit.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular i té la paraula el diputat Cristian Escibano.

Cristian Escibano Ramírez

Gràcies, presidenta. Bé, senyora Sintes, moltes gràcies per la seva compareixença. Sí que és veritat que tenim l'oportunitat de llegir tots els informes que ens envia i, en concret, la carta que ens van enviar la setmana passada, i sí que és veritat que, des del meu punt de vista, l'abandonament escolar ha fet una evolució al llarg del temps.

Jo vinc d'una escola pública de Mataró, on en el meu cas l'abandonament escolar està molt focalitzat en un cert focus de la població, que en aquest cas era l'ètnia gitana, que costava molt que, per la seva tradició familiar, no abandonessin l'escola, però ara s'ha incrementat i ja no hi ha només un sol focus de la població que abandona prematurament l'escola, i això passa per fer, des del meu punt de vista, molta més orientació, però no una orientació tal com s'ha concebut fins ara, sinó una orientació al llarg de tota l'etapa educativa a la secundària, perquè tot i que els meus germans van anar a la meva escola deu anys després que jo, l'abandonament escolar va continuar enquistat, i enquistar l'abandonament escolar també significa enquistar la vulnerabilitat.

Vostè ens ha explicat que és molt més fàcil que un alumne abandoni els estudis quan té un entorn vulnerable, però això el que provoca és, com he dit, enquistar la vulnerabilitat que es trasllada de pares a fills, i segurament aquesta vulnerabilitat es continuarà estenent als fills dels fills, i així amb una cadena que no podem sostenir.

La diputada del Partit Socialista ha fet una menció molt precisa respecte a que, evidentment, fer entorns vulnerables i portar a una persona a la vulnerabilitat el cost per la societat i per l'Administració encara s'incrementa més, i si poséssim el focus en què aquestes persones tinguessin una possibilitat laboral, que els permetés també desenvolupar la seva vida amb dignitat, perquè al final el dret de totes les persones a poder desenvolupar una vida digna és el primordial, aquí permetria que aquest no enquistament de la vulnerabilitat ens pogués portar a una societat més igualitària.

Nosaltres creiem que fan una bona síntesi quan parla que és vital incloure els municipis, i també per incloure els municipis s'ha de dotar els municipis de les eines necessàries per part també de la Generalitat, no només materials, sinó també econòmiques, perquè puguin desenvolupar la seva feina amb prou rigor i bé, amb unes condicions òptimes, però la realitat és que nosaltres estem a l'espera que el Departament presenti el seu pla, un pla que considerem vital per l'educació dels nens del futur de Catalunya.

Perquè al final s'ha dit aquí, i és la realitat, és un repte conjunt, és un repte conjunt que no ha d'enquistar aquesta vulnerabilitat i que ens interpel·la a tots, així que moltes gràcies per la seva compareixença i per les explicacions.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. I ara és el torn del Grup Parlamentari dels Comuns i té la paraula la diputada Jéssica Albiach.

Jéssica Albiach Satorres

Gràcies, presidenta. Gràcies i benvinguda a la comissió. Gràcies també per la feina de recerca que feu, que a més jo crec que sempre va marcant camí la feina que després s'acaba posant en marxa a través de les institucions. A veure, l'escola, com comentaves, havia de ser o ha de ser un espai compensatori de les desigualtats, però, malauradament, estem veient com no és així, o no és així de manera suficient. Estem veient com –i també ho recordaves–, l'èxit o el fracàs educatiu massa vegades ve determinat pel capital sociocultural de les famílies.

I, per tant, què necessitem? Necessitem recursos. Ens estem trobant amb una sobrecàrrega...

Fitxer 10

de feina dels docents, amb unes ràtios massa elevades per la complexitat que tenim, un decret d'escola inclusiva que no està implementat, i si no està en l'obligatòria, encara menys en la postobligatòria. Amb alumnes al nostre país, és que crec que és important també recordarà aquesta dada, un de cada tres infants està en risc d'exclusió social, i, per tant, ara mateix tenim plataformes de docents que s'estan organitzant perquè les famílies estan patint desnonaments. Evidentment, en quines condicions poden anar aquestos infants a l'escola?

O famílies que directament no poden garantir un àpat complet al dia, i cal recordar que en els centres de secundària, en la majoria de centres de secundària del nostre país, no hi ha menys d'hora escolar. Per tant, jo crec que aquí hi ha com tota una feina que no només és d'educació, sinó que crec que també és de drets socials, com

comentàveu, també és dels ajuntaments, és d'infància, per tant, com plantejàveu, és un tema de país, no és un tema puntual, és un tema estructural.

Jo crec que sí que també és important, i m'agradaria conèixer la vostra opinió, quin és l'impacte que té l'abandonament escolar prematur, els problemes de salut mental, que veiem que cada vegada estan més estesos o més presents en els nostres joves i en els nostres infants. De la mateixa manera, crec que també és important preguntar-nos les expectatives que té el professorat sobre l'alumnat i l'excessiva rotació de professorat que moltes vegades tenen els centres. Quan els infants o els adolescents ja tenen un referent, acaben canviant de centre educatiu, també entre altres coses, perquè moltes vegades van absolutament desbordats.

I també l'impacte de les pantalles, de les noves tecnologies, no sé si ja noves, però ja m'enteneu, i de les xarxes socials. Sí que m'interessaria saber això. I després, per últim, també un tema que jo crec que d'alguna manera toca, que és el debat que s'obri sobre la repetició de curs o no. És a dir, moltes vegades acaben desvinculant-se o acabe havent un abandonament escolar prematur quan s'ha anat passant de curs sense tindre els suficients coneixements. Per tant, la veritat, no sé com ho veieu aquest punt, perquè crec que hi ha un debat que no acabem de posar damunt de la taula, però que sí que se dona en molts cercles.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, i té la paraula el diputat Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Moltes gràcies, presidenta. Moltes gràcies per la seva compareixença, senyora Sintès. Bé, la Generalitat, i per consegüent la Fundació Bofill, Fundació Privada Bofill, a través de la seva exposició, senyora Sintès, ja que és qui marca el rumb de l'educació a Catalunya, diu que hem de prioritzar la lluita contra la segregació escolar.

Molt bé, estem plenament d'acord. No obstant, hem de tenir en compte que l'últim informe PISA, en el capítol 3, pàgina 118, s'afirma que Espanya presenta un índex

socioeconòmic i cultural similar al total de la Unió Europea, i molt pròxim a la mitjana de la OCDE, igual que Catalunya. És a dir, Espanya, i també concretament a Catalunya, l'impacte de l'índex socioeconòmic i cultural és un dels més baixos entre els països, per la qual cosa es pot afirmar que Espanya és un dels països amb més equitat en el seu sistema educatiu.

No obstant això, Catalunya és la regió d'Espanya que ha patit la baixada més gran en el rendiment dels alumnes en comprensió lectora, matemàtiques i ciències, en les darreres proves PISA, PIRLS i TIMSS. Els alumnes catalans estan un curs acadèmic sencer per sota dels alumnes castellanolleonesos, per exemple, que són els que lideren els millors resultats. És a dir, un alumne de quart d'ESO a Catalunya té el nivell d'un alumne de tercer d'ESO a Castella i Lleó. Com s'explica aquesta disfunció? És una pregunta.

Com l'estatus socioeconòmic d'un alumne de Catalunya afecta només el 15,4 per cent del seu rendiment i a Espanya el 14,2 per cent i a l'OCDE el 15,5 per cent i en el total de la Unió Europea el divuit per cent, per lluitar eficaçment contra el fracàs escolar, que és un símptoma més del fracàs de l'escola catalana, hem de desplegar una acció multifactorial. Algunes coses sobre això s'han dit aquí i altres grups també han esmentat alguna idea.

A Catalunya portem anys assistint a una degradació constant dels resultats acadèmics. Aquests resultats no són fruit de l'atzar, sinó la conseqüència lògica d'una política educativa ideologitzada i allunyada de l'evidència, que ha estat impulsada i defensada durant anys per entitats com la seva, la Fundació Privada Bofill. Han promogut un model que menysprea l'esforç, la memorització, l'exigència i l'avaluació rigorosa.

Han substituït la cultura del coneixement per la de les competències buides i han influït directament en les decisions del departament. Han tingut una influència desproporcionada, una responsabilitat principal en aquest desastre i encara així ara ens comenten que, o demostren, que volen continuar guiant el rumb de les polítiques educatives com corroboren els 15 milions d'euros que han rebut la Fundació Privada Bofill de la Generalitat des de l'any 2020.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor diputat. I ara és el torn a la senyora Sintes, que tindrà vostè un torn de cinc minuts per contestar les preguntes que li han fet els grups parlamentaris.

Elena Sintes (representant Fundació Bofill)

Molt bé, moltes gràcies, presidenta, diputats, diputades. Agraeixo sincerament les aportacions de tots els grups. El fet que aquesta comissió hagi volgut abordar el tema de l'abandonament escolar prematur amb la profunditat que mereix és una bona notícia. Durant molts anys l'abandonament havia estat un tema silenciats, gairebé normalitzat, i que avui en parlem tots des de diferents mirades, és clar, vol dir que hem fet un pas endavant com a país. Totes les evidències que es revisin d'arreu conclouen el mateix. Cap país redueix l'abandonament escolar si no el converteix en una prioritat política sostinguda. I sostinguda vol dir amb mesures molt ben orientades, amb pressupost suficient, amb l'abast que es mereix i mantingut en el temps, no amb mesures puntuals.

Voldria respondre i alhora reforçar algunes de les qüestions que s'han plantejat. No crec que tingui temps d'atendre-les a totes i m'haureu de disculpar. No hi ha dada que mostri que l'abandonament escolar sigui fruit de la manca d'esforç individual. Les dades el que ens diuen és que és conseqüència d'un sistema que encara no acompanya prou bé els joves en moments crítics en la seva trajectòria educativa.

Quan un jove deixa d'estudiar gairebé sempre ha mostrat alguns símptomes abans, o dificultats d'aprenentatge que no han pogut ser ateses, desconexió i absentisme que no s'ha seguit suficientment, manca de recursos econòmics o de possibilitat de poder accedir a recursos educatius propers o una orientació insuficient.

El que funciona en altres llocs, i insisteixo, que bàsicament hi ha tres aspectes principals, que són aquells en els quals el futur pla s'hauria de centrar, la detecció a temps dels joves en risc per evitar que abandonin, tot el que siguin mesures preventives ha de ser el gruix principal de qualsevol pla contra l'abandonament escolar, els recursos a centres i territoris amb més vulnerabilitat i assegurar itineraris formatius flexibles i beques suficients perquè cap jove deixi d'estudiar per motius econòmics o una falta d'oferta adequada. A Catalunya és cert que tenim coneixement i tenim molts exemples locals d'èxit.

Aquí, en els darrers anys bona part de la feina s'ha fet gràcies als municipis, que han aconseguit reduir substancialment l'abandonament escolar. Però el que ens falta és escala, continuïtat, coordinació. Voldria subratllar que els ajuntaments són imprescindibles i que el nou pla d'acció contra l'abandonament hauria de tenir un fort component territorial amb recursos específics, instruments, eines, com s'ha dit, per compartir detecció, seguiment, orientació educativa i professional de l'alumnat, juntament amb el Govern.

Voldria insistir que l'abandonament escolar no es redueix amb programes puntuals, sinó amb polítiques estables i pressupostades, amb un sistema de monitorització per saber on cal actuar, per detectar qui pot tenir més necessitat i avaluar què funciona i què cal millorar. En definitiva, si volem que Catalunya sigui un país que no abandona, hem d'assumir que l'abandonament no és un destí inevitable, sinó que és la conseqüència de decisions polítiques, i que el Parlament té una gran oportunitat al seu davant.

El fet de donar continuïtat al debat que es va originar fa dos anys enrere ja fa visible aquest problema. Ara s'ha de transformar en acció i això tenen a mans la via normativa, la via pressupostària per tal que el proper pla, les properes polítiques que es desenvolupin es facin amb visió, amb persistència, amb suport i amb suficient continuïtat perquè cap jove no quedi perdut pel camí com ha estat fins ara.

Finalment, voldria dir una darrera idea, que és que cada vegada menys podem pensar o és vàlid el pensament que hi ha joves que no valen per estudiar. Cap dada no ens mostra això. Els països que ens porten avantatge estan donant oportunitats a tothom, estan trobant solucions per tothom. Estan trobant quin és el camí més viable perquè tot jove tingui una opció formativa. Perquè no hi ha joves que no serveixin, sinó que el que hi ha són sistemes que no serveixen a tots els joves. Es tracta que Catalunya decideixi de quina banda està.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Sintes per aquesta seva intervenció en aquest torn de respostes i donaríem per acabada la seva compareixença i en aquests moments l'acomiadem d'aquesta taula, oferint una vegada més l'agraïment per la seva compareixença.

I passem directament al darrer punt de l'ordre del dia. No sé si algun grup parlamentari ha d'informar d'alguna substitució...

María Elisa García Fuster

Gracias, señora presidente. Yo misma sustituiré a Manuel Acosta.

Gracias.

La presidenta

Perfecto, muy bien, tomamos nota.

**Compareixença d'una representació de la Plataforma per la
Infermera Escolar per a informar sobre el personal d'infermeria
escolar**

357-00285/15

Doncs passem directament al següent punt de l'ordre del dia, que és la compareixença d'una representació de la Plataforma per la Infermeria Escolar davant la Comissió d'Educació i Formació Professional per informar sobre el personal d'infermeria escolar. Les persones que han d'intervenir, si els poden... *(Forta remor de veus. Pausa llarga)* Sí, poden anar passant si us plau, senyora Ana Ibáñez, Elisabet Ferré i Vidal i Mari Carme Ruiz, doncs poden anar prenent... *(Pausa.)* Bé, doncs donar la benvinguda als compareixents i a les persones que els acompanyeu.

Fitxer 11

Sigueu benvinguts en aquesta Comissió d'Educació i Formació Professional. I, per tant, passem directament a la seva intervenció, que serà d'un primer torn de quinze minuts, com a màxim, que s'han de repartir entre les persones que creguin oportuna la seva intervenció. A partir d'aquí intervindran els grups parlamentaris amb un temps màxim de tres minuts per grup, i després tindran vostès un darrer torn de cinc minuts per contestar les preguntes que se'ls facin. Per tant, sense més, doncs, seva és la paraula. Comença vostè, senyora Ibáñez?

Ana Ibáñez Coronado (Plataforma per la Infermera Escolar)

Bon dia a tots i moltes gràcies. Tot l'alumnat passa una gran part de la seva vida als centres educatius. Hi ha una part d'aquest alumnat que té necessitats d'atenció i cures permanents. No és per voluntat pròpia, sinó perquè tenen una malaltia crònica complexa. Aquest alumnat, malgrat tenir un fort impacte en el grup classe, està desatès. Les docents i el personal d'atenció educativa es veuen abocats a fer tasques sanitàries, sense competència i assumint responsabilitats que els excedeixen i no els hi pertoca. Aquest alumnat no està rebent atenció sanitària als centres educatius, tot i que la salut és un dret i sovint no poden participar en condicions d'equitat i igualtat d'oportunitats en les activitats lectives i no lectives.

Anar a colònies, una sortida escolar, menjador, es converteixen en una fita inassolible. I l'educació també és un dret. Els departaments d'Educació i Salut no garanteixen que els centres disposin de recursos suficients per garantir l'atenció i la participació, i tot això en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. Aquesta situació genera disfuncions, incerteses i angories en tota la comunitat educativa.

Durant el 2019 Educació i Salut va treballar conjuntament per elaborar un protocol de detecció i seguiment, però no es va acabar materialitzant. Actualment tenim un pla consensuat, però només és un paper, les tasques sanitàries recauen sobre el personal dels centres. I aquest personal ha de tenir formació, és indispensable perquè puguin detectar situacions de risc i gestionar-les, però això no garanteix la qualitat. En cap cas parlem d'una formació reglada. La complexitat de les actuacions que han de realitzar requereix l'assoliment de competències sanitàries, que no s'aprenen ni en un curs de vint hores ni de seixanta minuts.

Diputats i diputades, després d'una xerradeta us veuríeu en cor de fer sondatges vesicals, canviar cànules de tràquees, manipular equips d'infusió o garantir les vies respiratòries davant d'una crisi epilèptica o alimentar per sonda nasogàstrica? Crec que tots coneixem la resposta. S'han inventat el perfil professional de la vetlladora sanitària vulnerant alguns drets laborals. Assenyalen la infermera de salut dels centres de primària com la figura que garanteix l'atenció d'aquest alumnat, però no poden assumir aquesta tasca, ja tenen molta feina. I a més a més, elles estan als centres de primària i l'alumnat a les escoles.

Hem escoltat moltes excuses. A l'època Cambray ens deien que no volien medicalitzar els centres. I confonem medicalitzar amb atendre un col·lectiu d'alumnat que té unes necessitats sanitàries concretes i determinades. Destacar les diferències que hi ha entre comunitats autònomes. A Catalunya patim un greuge comparatiu. No hi ha infermera als centres d'ordinària però tampoc als d'especial, on hi ha concentració de casos i infants que reben atenció dels serveis pal·liatius.

És un problema de recursos però també organitzatiu i de voluntat de fer bé el que cal fer. Cada curs comença sense garanties. Hi ha una comissió mixta de salut i educació a cada servei territorial que no haurà anticipat cap actuació per planificar l'atenció. No hauran fet cap formació, els centres desconixeran quin personal tenen assignat, quines són les monitores de menjador, ni tan sols qui seran i quantes hores tindran de vetlladora assignades. La vetlladora no és el recurs, però ara per ara és l'únic que garanteix que algú té temps, no competències, per garantir les seves vides. Com les vides de la Dani i la Martina que són dos infants valents, resilients, divertits, però encara són invisibles.

El 2019 el Parlament va aprovar una proposta de resolució presentada pel PSC per incorporar la infermera escolar a tots els centres educatius. No s'ha materialitzat, per això avui estem aquí. Diputats i diputades de Catalunya, com us fa sentir que la vostra feina no serveixi de res? Quina mena de control de l'acció de Govern es practica a la nostra cambra legislativa? I quin és el posicionament del Partit Socialista, ara que pot implementar la proposta que va presentar? Tornem a demanar a tots els grups parlamentaris que entomin aquesta iniciativa com a pròpia i treballin perquè en un futur proper, molt proper, perquè ja no tenim gaire paciència, s'incorpori la infermera escolar com un membre més de la comunitat educativa.

Si posem tot l'alumnat al centre calen equips professionals multidisciplinaris, que donin una resposta global a les necessitats de l'alumnat amb malalties cròniques complexes.

Moltes gràcies a tots i totes.

Elisabet Ferré Vidal (Plataforma per la Infermera Escolar)

Gràcies, Anna. A mi em toca donar la visió més professional. Jo soc infermera de la Salut Pública i vinc en representació de l'Engràcia Soler, que no pot estar avui aquí

amb nosaltres, que és la presidenta de l'Associació Catalana de Salut Escolar. I us llegiré de la manera més clara possible i amb major rapidesa per donar espai als meus companys el que estem vivint.

En representació de l'Associació Catalana d'Infermeria i Salut Escolar, a ACISE, tornem a demanar reiteradament la necessitat que les escoles disposin d'infermera escolar per tal d'assumir d'una forma adient els serveis de salut escolar dins l'escola, tal com recomanen les directrius de l'OMS del 2022, on es fa referència de la importància del paper de la infermera escolar en totes les funcions a desenvolupar.

No oblidem la reclamació realitzada als diferents governs de la Generalitat de Catalunya, demanant la necessitat de la presència de les infermeres escolars per garantir el dret a l'educació d'aquells nens que tenen diferents necessitats de salut i reduir l'absentisme per possibles complicacions, així com garantir la tranquil·litat assistencial a les famílies i als membres de la comunitat educativa, com poden ser docents i no docents. No oblidem totes les altres funcions que fa la infermera a l'escola dintre les seves vint-i-sis competències que pot desenvolupar a l'escola, que aprofito per dir que l'any passat es van publicar les competències de la infermera escolar.

Denunciem, com he dit abans, que en governs anteriors i successius es van presentar firmes recollides i suports d'entitats, conjuntament amb un pla d'integració de la infermera a l'escola –el Manifest de Sant Feliu que el tinc aquí, si els interessa els hi puc passar–, on es demanava la necessitat d'incorporar aquest perfil professional. Posteriorment, en successives reunions esporàdiques amb el Govern de Junts, on es va comprometre que totes les escoles d'educació especial disposarien d'infermera escolar, i en aquelles on hi haguessin problemes de salut importants dels nens i nenes serien cobertes amb la presència de la infermera escolar, cosa que, per desgràcia, no s'ha fet mai. Des de la finalització del càrrec del conseller Comín s'ha demanat per part de la corporació ACISE el fet de poder parlar d'aquest tema amb els successius consellers, cosa que no s'ha produït.

Denunciem també el fet que es cobreixen necessitats de salut molt importants en nens mitjançant el fet de donar poders des del Govern de la Generalitat a monitors, vetlladors, que no disposen de la formació adient per la cura de nens i nenes amb

necessitats especials de salut, posant en risc el seu benestar. I aprofitaria per dir el benestar mental, sobretot, del claustre docent que assumeixen una responsabilitat que no els hi pertoca, així mateix, exercint una usurpació de competències en salut, perquè ho estem vivint com un intrusisme.

Tenim professionals que estan formats perfectament per poder donar aquest servei. ACISE és referent en la infermeria i la salut escolar com a corporació i com a marca d'ACEESE i ISNA. Estem presents a totes les comunitats, a totes les autonomies, i a nivell internacional la infermera escolar és present i s'està desenvolupant, com bé ha dit la meua companya Ana, s'està desenvolupant molt per davant del que estem fent a Catalunya. Fa un mes estava jo a Sevilla fent una ponència i ens van dir, anecdòticament, que *«Qué generosos que sois los catalanes, habéis parido el mejor programa de salud escolar y lo estáis regalando a todo el mundo y vosotros no lo estáis implementando.»*

I a mi se'm va caure la cara de vergonya, perquè sempre he defensat el meu país i sempre he defensat la meua professió, i em fa molta pena que realment no s'estigui portant a terme alguna cosa que ha costat tant d'esforços durant tants anys. Catalunya ha quedat en qüestió a la cua de moltes comunitats europees, mentre que comunitats com Castelló, Castella la Manxa, Madrid, que actualment Madrid té a disposició i contractades exclusivament com a infermers escolars mil quatre-cents professionals i altres entitats públiques.

Aquestes infermeres han entrat per donar resposta a nens amb problemes de diabetis, amb problemes de salut, de salut mental, que cada dia en tenim més, que és present dintre de les línies estratègiques del Pla de Salut de Catalunya i ens oblidem, així com de la cronicitat, la fragilitat i la complexitat, una altra línia del Pla Estratègic de Catalunya i només pensem en majors de seixanta-cinc anys. I, diputats i diputades, ens agradi o no, hem de donar resposta a tota la població i dintre d'aquesta població està el futur d'aquesta població, que són els nostres infants i els nostres joves, que estan patint per poder fer una educació digna dintre de les escoles ordinàries, com bé contempla la llei de l'escola inclusiva. Una altra anècdota, tenim una llei, un decret de l'escola inclusiva que no s'ha complert com s'hauria de complir, perquè no es va dotar dels recursos necessaris per fer-ho.

Acabo dient que el programa de Salut i Escola, amb els diferents programes que s'han anat incorporant en l'última legislatura de l'exconseller no garanteixen una cura adient de totes aquelles necessitats de nens i nenes amb necessitats especials, ja que com bé saben, el programa de Salut i Escola es dirigeix únicament als centres de secundària, dues hores i mitja a la setmana, no per fer intervencions assistencials, sinó per assessorament i acompanyament.

I les infermeres que a més a més fem salut escolar, és a dir que som referents dels centres d'atenció primària des d'I-2 fins a batxillerat, no se'ns ha lliurat de la nostra quota. Portem una nostre «cupo». Portem un «cupo» d'entre vuit-cents i mil dos-cents nens, i a part, hem de donar resposta a totes aquestes escoles i coordinar totes les necessitats que tenen aquestes escoles amb els altres recursos de la zona.

Recordar que programes com el #PACES, de la comunitat de Múrcia, com el programa de salut escolar d'Andalusia, amb una trajectòria que no va més enllà dels últims cinc anys, estan donant una resposta important a les escoles, amb la incorporació gradual de les infermeres.

Per això, i acabo, demanant que el comenci a gestionar de forma gradual amb un pla nou d'integració de la infermera i dels referents escolars al servei de salut escolar, assumint el compromís d'un projecte de llei que permeti la incorporació d'aquestes infermeres i que puguin garantir de veritat, i no només amb un paper, la integració total i efectiva dels nens i nenes amb necessitats pel que fa a les escoles inclusives i a totes les escoles, perquè des que tenim la llei de la inclusivitat, totes les escoles ordinàries i d'educació especial han de ser inclusives, sinó, s'està produint un greuge comparatiu amb altres comunitats autonòmiques, així com l'afectació del dret de l'educació dels nostres nens.

Només per acabar, m'agradaria dir-vos, la impotència que sentim els professionals de la salut, compartida amb els professionals d'educació, de veritat que, a vegades, la nostra salut mental s'aguanta per un fil. Per tant, us demanaria, intenteu, perdoneu, he dit la paraula equivocada, feu d'una vegada que sigui possible que hi hagi la infermera escolar dins dels centres educatius.

Mari Carme Ruiz Albarranch (Plataforma per la Infermera Escolar)

Bon dia. Potser em repetiré amb el que han dit les companyes anteriorment per part de família i per part de professionals i nosaltres, la part que em toca, que seria per part de les organitzacions sindicals, que en aquest cas les vull nomenar #USTEC, Comissions Obreres, UGT, SATSE, AFISE, bé, AFISE no és una sindical però és professional i la Intersindical. I més gent que es va afegint al carro, cada vegada més, i anem sumant.

A veure, jo intentaré..., el primer, en nom de les organitzacions sindicals, familiars i professionals, volem agrair la possibilitat de participar en aquesta sessió una vegada més perquè no és la primera. Potser hi ha gent que, bé, els parlamentaris que esteu aquí ja sou repetidors i altres no. Nosaltres repetim i volem agrair la possibilitat de participar en aquesta sessió per abordar una qüestió clau pel benestar i la igualtat d'oportunitats de l'alumnat, que és la necessitat urgent d'incorporar la figura de la infermera o infermer escolar en tots els centres educatius de Catalunya. Aquí perquè estem parlant d'infermeria, entre altres professionals que potser hauríem de relatar també, però que serà per una altra sessió.

Quan la finalitat és garantir l'atenció de les necessitats de salut...

Fitxer 12

de l'alumnat a l'escola, per nosaltres és evident que aquesta ha de ser la resposta institucional i no altra, la infermera escolar. Fa anys que reclamem aquesta mesura. Ho fem des de la convicció que la salut és una condició imprescindible per l'aprenentatge, la inclusió i la convivència escolar per molts alumnes que, si no tenen aquest suport, no poden seguir aquesta escolaritat amb normalitat, perquè la seva normalitat és la malaltia crònica, perquè la seva normalitat és poder tenir una crisi epilèptica en un moment donat, i si no té algú que pugui acollir la situació, que a vegades és acollir-la però és entendre-la i saber com, no pot seguir l'escolaritat.

No estem parlant d'aules hospitalàries, estem parlant de nens que tenen dret a estar a la seva escola, amb el seu grup natural i a vegades han de tornar a casa a menjar perquè no tenen qui en aquell moment del menjar algú pugui atendre aquella necessitat de salut. O no puguin anar totes les hores a la seva escola perquè no hi ha un personal adient, que sí voluntariós, que sí amb molta responsabilitat personal,

que sí amb moltes ganes de poder ajudar, però ni amb els coneixements, ni la capacitació, ni la formació, ni potser les garanties legals que permetin que aquella persona, amb seguretat, pugui administrar una medicació i no hi hagi una conseqüència civil o penal al darrere, perquè hi ha un error. *(Pausa.)*

La presidenta

Tenen aquí davant el rellotge, han exhaurit el temps. Si vol acabar la frase...

M. Carme Ruiz Albarranch (Plataforma per la Infermera Escolar)

Sí, sí. Bé, *(L'orador riu.)* Jo tenia el guió... El que volem és decisió política, ens és igual el color polític que ho lideri tot això, però volem un pacte de país, un pacte que ens permeti sostenir el sistema educatiu amb totes les garanties d'atenció de salut als seus alumnes, que cap alumne quedi enrere, com s'estan quedant. I que les famílies que tenen alumnat en aquesta situació no hagin d'estar tota l'escolaritat, des del principi fins al final, veient com l'únic que poden fer és lluitar pels seus fills i, potser amb una mica de sort, els fills que vinguin al darrere d'altres famílies siguin els que puguin realment gaudir d'aquest suport.

Gràcies.

La presidenta

D'acord, molt bé. Gràcies, senyora Ibáñez, senyores Ibáñez, Ferré i Ruiz, per la seva... *(Cristian Escribano Ramírez demana per parlar.)* Sí, per què em demana la paraula?

Cristian Escribano Ramírez

Presidenta, molt breument, simplement per respecte a les compareixents..., jo hauria d'estar fora ja, només donar-vos les gràcies per la compareixença, no em saltaré el torn que em toca i dir-vos que teniu tot el nostre suport.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

D'acord, senyor diputat. Sembla que hi ha una altra diputada que també ha de sortir. Donat que vostès han exhaurit el temps de la seva intervenció, donarem pas a les

intervencions dels diferents grups parlamentaris i, en primer lloc, li correspon el grup de Junts per Catalunya i té la paraula la diputada Sònia Martínez.

Sònia Martínez i Juli

Gràcies, presidenta. En primer lloc, donar-vos la benvinguda a les representants de la plataforma, així com també a les persones que us acompanyen, agrair-vos la vostra compareixença i també la tasca diària que feu. Bé, com bé heu explicat, aquesta és una reivindicació que fa molts anys que fan tant els centres educatius, les famílies, també els sindicats, també el col·legi d'infermeria i bé, com dèieu, el professorat ha de fer la seva feina, tampoc no tenen ni competències ni coneixements per atendre l'alumnat en temes relacionats amb la salut, i si realment creiem en l'escola inclusiva, que comentava la senyora Ferrer, el fet de tenir una infermera en els centres educatius ens ajudaria molt a poder incloure en moltes activitats també aquells infants que pateixen alguna patologia.

Ara passa, com la senyora Ibáñez també ens deia, que alguns infants tampoc no poden participar en sortides escolars o en algunes activitats, i això seria una manera de pal·liar, una manera de solucionar el fet de disposar d'infermeres en el centre. De fet, vostès mateixes ho comentaven, que a la Comissió d'Educació del 28 de novembre de l'any 2019, és a dir, ja fa sis anys es va aprovar una proposta de resolució que parlava sobre la incorporació de la infermera escolar, que havia presentat el grup dels Socialistes i Units per Avançar, a la qual els grups de Junts i Esquerra havien presentat esmenes. Una d'aquestes propostes era precisament – d'aquests punts –, era presentar davant d'aquesta comissió en el termini de tres mesos un pla per incorporar aquesta professional a cada un dels centres educatius, i malauradament això no ha sigut així.

I la realitat també és que tampoc anem sobrats d'infermeres. Vull dir que la mitjana catalana pot estar una mica per sobre de l'espanyola, però encara està molt lluny de l'europea, per tant, aquest dèficit d'infermeres respecte altres països és també un problema afegit i aquí, des de Junts sempre hem dit que cal que retinguem tot aquest talent i que fidelitzem les nostres infermeres amb un sou digne, perquè es quedin també aquí a treballar i no marxin fora.

I aquí, evidentment, no tinc temps però hauríem de fer referència a tot el tema del dèficit fiscal. Llavors voldria preguntar si hem quantificat les infermeres que farien falta per aquesta planificació. Evidentment això no es pot fer d'un dia per l'altre, si creuen que es podria fer per fases, en quines fases seria? Per quines escoles s'hauria de començar per fer una planificació, com dèiem, de recursos humans, d'infermeres, però també de recursos econòmics, que aquí afegeixo que amb el dèficit fiscal és el gran problema que també patim.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i té la paraula la diputada Najat Driouech.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, presidenta. Jo en primer lloc també voldria donar la benvinguda a la Comissió d'Educació a la senyora Carme Ruiz, a la senyora Elisabet Ferré i a la senyora Ana Ibáñez i, evidentment, a les persones que les acompanyen en aquesta comissió. I també voldria traslladar una salutació i un reconeixement a totes les seves companyes que sí estan en aquest moment també treballant en els diferents centres educatius.

Nosaltres de l'Esquerra Republicana evidentment traslladar-los que recollim les seves demandes, compartim part de les reivindicacions que ens han comentat i que el nostre compromís no pot ser un altre que estudiar de quina manera podem articular alguna iniciativa per donar resposta a les seves peticions. Per altra banda, també voldria compartir que les diputades també de la Comissió d'Educació que tenim contacte amb diferents centres educatius, amb la comunitat educativa i també amb les famílies, li volem traslladar almenys la satisfacció que fa o així ens ho traslladen des dels centres educatius que sí tenen incorporada aquesta figura, i també per part de les famílies i crec que és important que ho puguem compartir avui aquí, és important que ho puguem posar en valor.

Jo voldria traslladar-los algunes preguntes i alguna segurament em repetiré però també voldria fer-la i és si vostès tenen alguna memòria, si presenten alguna

memòria de l'activitat que fan en l'àmbit educatiu, si és així ens agradaria que ens ho poguessin dir. Si vostès tenen comptabilitzat quantes professionals es necessitaria i que quin calendari estem parlant a l'hora de la implementació. De quin horari estem..., de quantes hores estem parlant, també ens agradaria poder-ho saber.

I és veritat que hi ha una realitat que l'hem de tenir en compte i és hi ha..., certament hi ha una manca de les professionals, però tot i així nosaltres creiem que és important també, que hi hagi aquesta mirada i la formació referent a la infermera de l'àmbit escolar. I voldríem saber si estan treballant amb alguna universitat per poder fomentar la formació de la infermera en l'àmbit escolar.

I per acabar, vostès han parlat que almenys dintre de les diferents demandes, de la necessitat d'incorporar en totes les escoles d'educació espacial, si no estic equivocada, la infermera escolar. M'agradaria saber si vostès tenen quantificades quantes d'aquestes infermeres falten.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar i té la paraula la diputada Mónica Ríos.

Mónica Ríos García

Bé, moltes gràcies, presidenta. Bon dia a tothom. Gràcies a la senyora Ibáñez, Ferré i Ruiz en representació de la Plataforma per la Infermera Escolar per acompanyar-nos a aquesta Comissió d'Educació i Formació Professional i explicar-nos la importància d'aquesta figura per poder garantir l'atenció sanitària adequada per alumnes amb necessitats específiques relacionades amb la salut i que així altres professionals de l'àmbit educatiu no hagin d'assumir aquestes tasques per les quals, evidentment, no tenen formació, ni titulació. I segur que amb aquests plantejaments estarem d'acord tots els que estem..., tots els grups parlamentaris d'aquesta comissió.

I ja s'ha comentat, tant és així que el 2009 es va aprovar en aquesta mateixa Comissió d'Educació una proposta de resolució en aquest sentit. Avui..., el diputat

del PP no hi és, però feia un al·legat a l'antipolítica respecte als incompliments respecte a les propostes de resolució que s'aproven en aquest Parlament i, és veritat que entenem que aquests darrers setze anys els diferents governs de Junts i Esquerra Republicana han anat fent petites passes, segurament no suficients, però que l'actual Govern també té voluntat de continuar treballant.

Em consta que la consellera Niubó així es va comprometre en una reunió que van tenir amb ella la Plataforma a finals de 2024, i per això jo els hi voldria explicar que, fruit de la col·laboració amb el Departament de Salut s'està portant a terme un pilot a la Regió Metropolitana Nord, on participen vint-i-set centres públics i concertats, un pilot que consisteix que des dels centres d'atenció primària es fa una valoració personal dels nens i joves que tenen necessitats sanitàries als centres, elaborant un pla d'atenció centrat en la persona, consensuat també a més a més amb les famílies.

En total actualment són cent cinquanta-set infants i joves, que s'ha començat per aquells que requereixen de més suport. En aquests casos, des del Departament de Salut s'està valorant quina és la figura sanitària que es necessita, si ha de ser un TCAI, un tècnic de cures auxiliar d'infermeria o infermer-infermera, i evidentment com a grup parlamentari Socialista i Units per Avançar, que donem suport al Govern, per la nostra part recollim les seves reivindicacions i les traslladarem als departaments corresponents.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I finalment, és el torn del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya i té la paraula la diputada María Elisa García.

María Elisa García Fuster

Gracias, señora presidente. Bien, gracias por la comparecencia. Desde VOX hemos dado apoyo desde la Comisión de Sanidad a varias propuestas presentadas por varios grupos para incluir la figura de enfermería escolar dentro de la comunidad educativa. Nos parece de sota, caballo, rey, ¿no? Por supuesto. Un enfermero no es un velador, y por supuesto entendemos perfectamente, tanto la necesidad de que

haya veladores, como la necesidad, por supuesto, de que haya enfermeros escolares y que estos no sean sustituidos, obviamente por los veladores.

Entendemos perfectamente el malestar que puede provocar el intrusismo profesional, a todos los niveles, así lo hemos manifestado en otras ocasiones, tanto el intrusismo de veladores, que puede hacer dentro de la labor propia de enfermería, como los de enfermería dentro de las labores propias de medicina. En fin, todos crean malestar y todos ponen en riesgo la vida de las personas. Y esto está muy demostrado ya.

Ahora bien, dicho esto nos encontramos con el problema de que falta enfermería. Unos diecinueve mil enfermeros faltan en Cataluña para alcanzar la ratio media de la Unión Europea. ¿Cómo solucionamos este problema y cómo cubrimos los puestos de enfermeros en los centros escolares, si ni siquiera hay enfermeros para ambulatorios o para hospitales? Pues bien, está claro que es necesario y que lo principal, ahora mismo, sería aumentar el número de enfermeros, tanto mejorando las condiciones laborales, condición laboral, sueldos, formación continuada, conciliación familiar, como haciendo de Cataluña una región agradable para trabajar.

Y eso, por supuesto, pasa por eliminar el requisito del nivel C de catalán en los hospitales y en los ambulatorios y evitar los señalamientos a enfermería que viene a trabajar aquí del resto de España, como pasó hace apenas dos años y medio, con distintos enfermeros que fueron señalados y acosados por Plataforma por la Lengua.

Y también, por supuesto, pasa por aumentar el número de enfermería efectiva. Como ustedes bien saben una de cada quince enfermeras en el sistema público de salud es supervisora de enfermería...

Fitxer 13

y no ejerce como enfermera, dejando un puesto libre. Y esto también hace que perdamos ese efectivo de enfermería. Entonces, hay varios temas que solucionar y hay varios temas en los que incidir. Obviamente, para nosotros y según lo que hemos visto y desde que estamos aquí en el Parlamento, cada vez que viene enfermería a la Comisión de Salud a hablar nos habla del déficit brutal de

enfermeras, pero no podemos aumentar el número de enfermería si continuamos señalándoles y presionando a todos los que vienen de fuera, ¿no?

Y termino, señora presidente, solamente con una pregunta. Es, ¿cuántos centros actualmente conocen ustedes, públicos y privados, que tengan enfermería escolar y si saben el porcentaje de cuantos públicos y de cuantos privados?

Gracias.

La presidenta

Gràcies, senyora diputada. I un cop han intervingut tots els grups parlamentaris presents a la sala, els correspon a vostès un torn de cinc minuts, (*Veus de fons.*) Aquí tindran..., no, cinc minuts en total. Això s'ho poden vostès repartir de la manera que creguin oportú. Cinc minuts cadascuna era la primera intervenció, ara només per respondre aquelles preguntes que se'ls ha fet tenen un torn de cinc minuts, que els poden fer servir com vostès considerin oportú.

Ana Ibáñez Coronado (Plataforma per la Infermera Escolar)

Jo ara parlaré com a mare, no com a plataforma, a mi m'és igual si la persona que té la meva filla li parla en català, en castellà, en anglès us ho dic de veritat, vull que estigui amb algú que garanteix la seva salut, perquè el que fem avui o deixem de fer afectarà la seva salut futura.

Ja està.

Elisabet Ferré Vidal (Plataforma per la Infermera Escolar)

Si jo ara aquí us dono la vareta màgica de com solucionar el problema d'infermeria, no sé, contracteu-me o feu-me diputada perquè clar, si m'esteu demanant una cosa..., sí que us diria que si no tenim infermeres, pareu-vos a pensar quantes promocions surten d'infermeria i per què tantes promocions se'n van fora de Catalunya, no del país, eh?, se'n van a Navarra, se'n van a Balears, se'n van a Cantàbria, perquè tenen millor qualitat de vida i se les tracta com a professionals i persones, cosa que no està passant aquí, a Catalunya.

Des d'atenció primària, les persones que fan gestió no abandonen el seu «cupo», segueixen fent el seu «cupo», per tant, no deixen places lliures. A primària parlem

anglès, parlem francès, parlem català, parlem el que necessiti el pacient per donar-li una atenció adequada, i tot el que vingui a treballar a Catalunya. Això vull deixar-ho molt clar. Què es necessitaria? Primordialment, ja es va dir el 2019, el que es demanava era que les escoles d'educació especial, on realment hi ha necessitats altíssimes en temes sanitaris fossin les primeres en què es posessin.

No tenim dades molt concretes, però sí que us podem dir que, entre públiques i concertades, jo aquest matí he buscat i m'han sortit cent cinquanta escoles registrades, que segur que n'hi ha més de públiques, crec que el company m'ha dit que entre quaranta, cinquanta escoles públiques d'educació especial, aquestes necessitarien al cent per cent una infermera allà present per les necessitats especials.

A nivell d'escola, escola pública i escola concertada, es dona igualment l'atenció. Actualment hi ha set-centes cinquanta-tres infermeres de salut escolar a les escoles públiques, mínim es necessitarien aquests professionals. Sí que podrien donar atenció, personal sanitari format com són els TCAls com a primera bandada d'entrada, per no treure el lloc a les infermeres, que serien les ideals, però tenim les TCAls, que podrien donar resposta.

M. Carme Ruiz Albarranch (Plataforma per la Infermera Escolar)

Sí, en escoles d'educació especial, bé, ni en escoles d'educació especial ni en escoles ordinàries, no disposem de dades, no les podem donar perquè no disposem. En tot cas, jo personalment puc parlar de la meua escola, que és una de les privilegiades com a escola d'educació especial, que té una infermera dos dies a la setmana, i *ahí lo deixo*. I som privilegiats. I estem parlant d'alumnat amb necessitats educatives especials, de màxim suport, nens de pal·liatius, nens amb sondes gàstriques, nasogàstriques, epilèpsies, medicacions de rescat, el 112..., nens que se'ns queden pel camí, com a mínim un l'any.

Y esto es mi escuela, que no es nada diferente a otras..., escoles d'educació especial avui dia, per la complexitat que tenen, doncs digueu-me si..., a Barcelona crec que són unes vint-i-cinc escoles que tenen unes deu infermeres, que es va revisant any rere any i es va veient si puja o baixa la població, *porque esto va así, numérico, numéricamente*, si la població necessita més o menys.

En escoles ordinàries, a mi, si em pregunteu no sé quantes escoles hi ha en total, però jo diria que allà on hi ha un nen amb una necessitat complexa de salut ha d'haver una infermera, com a mínim. I, com a mínim, a petició, insistència de les famílies, que és el que no passa, perquè a sobre s'han de quedar sense sortides escolars o el que en dèiem abans, han d'anar a casa perquè en el moment que ja no és horari escolar han d'estar atesos pels monitors, que tampoc tenen la capacitat i potser han d'anar a casa a poder dinar i tornar.

Elisabet Ferré Vidal (Plataforma per la Infermera Escolar)

Es que queden vint-i-quatre segons i m'agradaria que quedés una frase molt clara, i és, no perquè no podem aconseguir el total no hem de fer res, o sigui, pas a pas però comencem. És que no hem començat i, en canvi, veus per les notícies que tenim un autobús que ha costat una barbaritat, que va sense conductor per Barcelona, i no tenim resposta sanitària adequada a les nostres escoles, per tant, jo us demanaria, sobretot, fem-ho d'una vegada encara que sigui per la base, per educació especial.

M. Carme Ruiz Albarranch (Plataforma per la Infermeria Escolar)

Sí, perdoneu, només per afegir perquè... *(Rialles.)*

La presidenta

Poseu-vos d'acord...

M. Carme Ruiz Albarranch (Plataforma per la Infermeria Escolar)

És que al final l'escola és una petita comunitat que és reflex del que és la comunitat social que tenim, el que passa fora passa dins a petita escala, però és el que després repercutirà fora, en els educadors, en els mestres, en el personal de suport educatiu. Se'ns estan exigint unes responsabilitats molt més enllà de les educatives que, com deia la companya, estan posant en perill la salut mental de tota la professió que està a l'escola treballant.

Al Departament d'Educació ja li hem demanat, i ho demanem aquí també, que es faci un estudi de costos, un estudi de despesa en salut del que estan suposant les baixes mèdiques del personal que està a les escoles actualment.

La presidenta

Gràcies, senyora Ruiz. Donem per acabada la seva intervenció. Agraïm la seva compareixença, la seva intervenció com a mares, com a infermeres, els agraïm la compareixença i la feina que fan.

Ana Ibáñez Coronado

Jo..., deixeu-me dir una cosa..., ja sense micro, que al final totes les dades que ens demaneu...

La presidenta

(Pausa.) Això, si li sembla, ara quan acabem la comissió ho poden vostès parlar aquí fora tranquil·lament, eh?

Per tant, sense més agrair un cop més la seva intervenció i s'aixeca la sessió.

Sí que demanaria als portaveus, com sempre, que es quedin uns moments per acordar el proper ordre del dia de la propera sessió de la comissió.

La sessió s'aixeca a...